

APSTIPRINU:

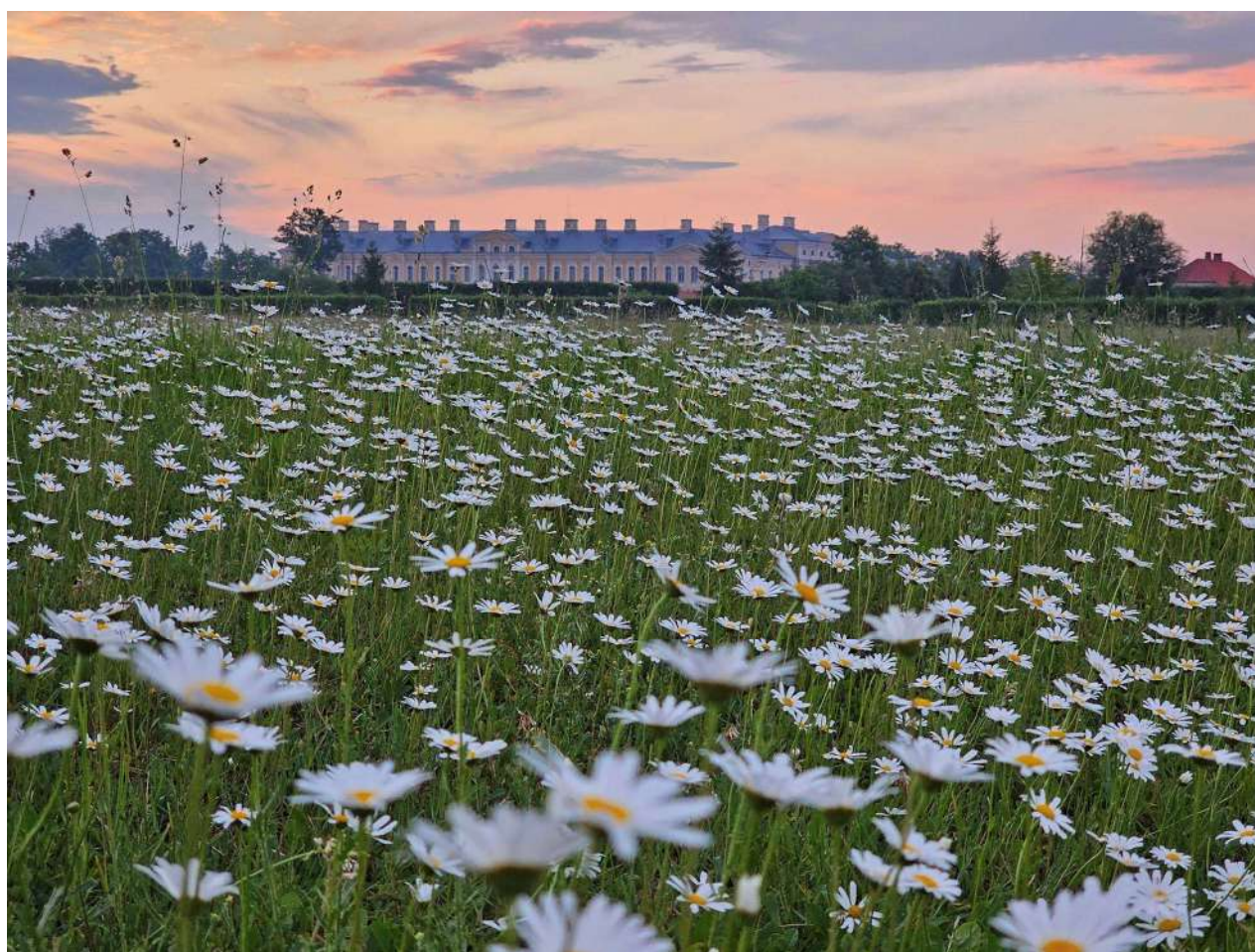

L. Lūse

Rundāles pils muzeja direktore

2025. gada 30. jūnijā

**Rundāles pils muzeja
PUBLISKAIS PĀRSKATS
par darbu 2024. gadā**

SATURS

1.	PAMATINFORMĀCIJA.....	3
1.1.	Rundāles pils muzeja juridiskais statuss un struktūra.....	3
1.2.	Rundāles pils muzeja organizatoriskā struktūra	4
1.3.	Politikas jomas, nozares, apakšnozares vai funkcijas, par kurām iestāde ir atbildīga	5
2.	PĀRSKATA GADA GALVENIE UZDEVUMI UN PRIORITĀTES, INFORMĀCIJA PAR TO ĪSTENOŠANU.....	7
2.1.	Vadības un organizatoriskā darba prioritātes	7
2.2.	Krājuma politikas galvenās prioritātes un informācija par to īstenošanu	8
2.3.	Pētnieciskā darba politikas galvenās prioritātes un informācija par to īstenošanu	9
2.4.	Zinātniskās restaurācijas darba galvenās prioritātes un informācija par to īstenošanu	11
2.5.	Darbs ar apmeklētājiem	12
	Apmeklējumu statistika.....	13
	Telpu nomas pakalpojumi	17
	Sadarbība ar gidiem	18
	Sadarbība ar tūrfirmām.....	18
2.6.	Muzeja izglītojošās programmas.....	19
2.7.	Franču dārza un pils ansambļa teritorijas uzturēšana	21
2.	FINANŠU RESURSI UN MUZEJA DARBĪBAS REZULTĀTI	22
3.1.	Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	22
3.2.	Muzeja atbalstītāji.....	24
3.3.	Muzeja sniegtie publiskie pakalpojumi	26
	3.3.1. Muzeja sniegtie bezmaksas publiskie pakalpojumi:	26
	3.3.2. Muzeja sniegtie maksas publiskie pakalpojumi:.....	28
3.4.	Novērtējums par stratēģijas ieviešanu.....	29
3.5.	Pārskats par muzeja vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai	29
3.	PERSONĀLS	30
4.	KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	32
5.1.	Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai.....	32
5.2.	Komunikācija interneta vidē un sadarbība ar medijiem, lai popularizētu muzeja pakalpojumus	33
5.3.	Pasākumi muzeja pieklūstamības sekmēšanai apmeklētājiem un piemērotas vides un pakalpojumu nodrošināšanai cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.....	34
5.4.	Starptautiskā sadarbība un sadarbība ar nevalstisko sektoru	35
5.	NĀKAMĀ GADA PRIORITĀTES.....	36

1. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Rundāles pils muzeja juridiskais statuss un struktūra

Pārskata periodā Rundāles pils muzejs (RPM) bija kultūras ministra pakļautībā esoša valsts pārvaldes kultūras iestāde, kura vāc, glabā un popularizē materiālus, kas saistīti ar Rundāles pils ansambli un interjeru, Eiropas lietišķi dekoratīvo mākslu no 15. līdz 20. gadsimtam, kā arī atspoguļo Latvijas mākslu vēsturiskā attīstībā no 13. līdz 20. gadsimtam. Tā darbojas saskaņā ar LR Ministru kabineta 18.12.2012. noteikumiem Nr. 915 "Rundāles pils muzeja nolikums".

Rundāles pils muzejs ir komplekss kultūras piemineklis ar vairākām ēkām un dažādu to izmantojumu, franču dārzu, meža parku un iekoptu teritoriju. Muzejs ir Valsts nozīmes kultūras piemineklis, kura apsaimniekošanā ir jāievēro likums "Par kultūras pieminekļu aizsardzību".

Rundāles pils muzeja kopējā ēku un būvju platība ir 14 369 m² (56 ēkas un būves), kopējā zemesgabala platība zem ēkām un pils parkā ir 86,27 ha. Baroka dārzs ar regulāro parku un rožu dārzu aizņem 10 ha lielu platību, medību parks – 32 ha. Muzejam ir ekspozīcija "Kurzemes hercogu kapenes", kas atrodas Jelgavas pilī.

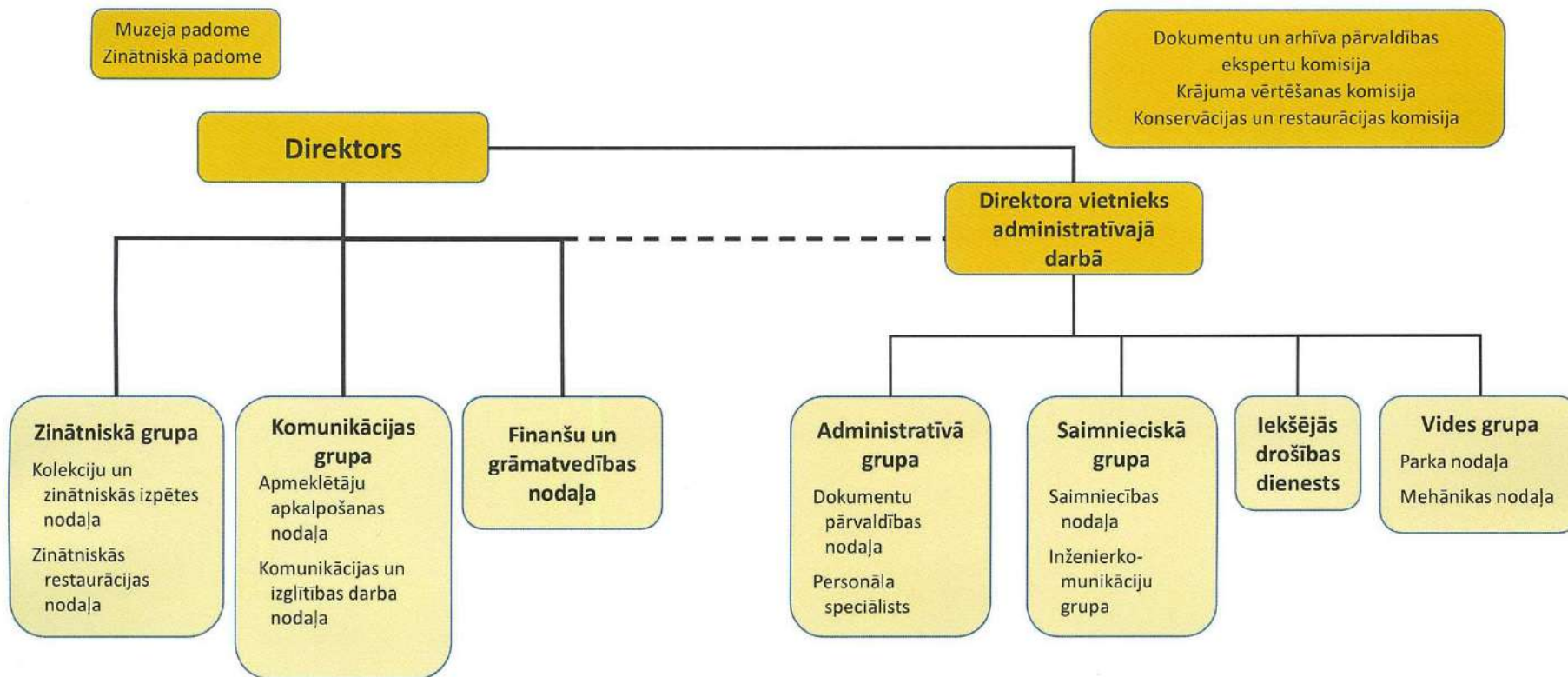
No 2006. gada 5. maija nekustamais īpašums "Rundāles pils muzejs" nodots Finanšu ministrijas valdījumā. 2018. gada 12. decembrī noslēgts līgums starp VAS "Valsts nekustamie īpašumi" un Rundāles pils muzeju par nekustamā īpašuma "Rundāles pils muzejs" un "Rundāles pils stādaudzētava" apsaimniekošanu un lietošanu.

Muzeja darbu vada direktors, ko pēc Latvijas Muzeju padomes atzinuma un Latvijas Republikas Kultūras ministrijas ieteikuma apstiprina Latvijas Republikas Ministru kabinets. Muzeja direktoram ir vietnieks administratīvajā darbā.

Muzeja darba organizācijas kārtību nosaka direktors. Direktoram tieši ir pakļauts direktora vietnieks administratīvajā darbā, Finanšu un grāmatvedības nodaļa, Zinātniskā grupa un Komunikācijas grupa. Direktora vietniekam administratīvajā darbā ir tieši pakļautas: Administratīvā grupa, Saimnieciskā grupa, Iekšējās drošības dienests un Vides grupa. Direktora vietniekam administratīvajā darbā netieši pakļauta Finanšu un grāmatvedības nodaļa, Zinātniskā grupa un Komunikācijas grupa.

Muzejs dibināts 1972. gada 2. janvārī. Rundāles pils muzejs akreditēts līdz 2031. gada 24. oktobrim.

1.2. Rundāles pils muzeja organizatoriskā struktūra

1.3. Politikas jomas, nozares, apakšnozares vai funkcijas, par kurām iestāde ir atbildīga

Rundāles pils muzeja misija ir izglītēt sabiedrību par dažādiem arhitektūras, mākslas, kultūrvēstures un dārzu mākslas jautājumiem, izveidojot Rundāles pils ansambli par starptautiski nozīmīgu mākslas, kultūrvēstures un dārzu mākslas centru, uzturot Latvijas senās mākslas vēstures krātuvi, veidojot Eiropas dekoratīvās mākslas un sakrālās mākslas pastāvīgās ekspozīcijas.

Muzeja darbības virzieni

Lai nodrošinātu funkciju izpildi, Rundāles pils muzejs:

- atjauno un uztur Rundāles pils ansambli kā vienotu 18. gadsimta arhitektūras, monumentāli dekoratīvās mākslas pieminekli, pilnveidojot 18. gadsimta interjeru ekspozīciju un to papildinot ar augstvērtīgiem mākslas darbu oriģināliem;
- kopj un uztur Baltijas lielāko vēsturisko dārzu ar rozāriju;
- veido un uztur Kurzemes hercogu kapeņu ekspozīciju Jelgavas pilī;
- papildina muzeja zinātnisko arhīvu par Latvijas arhitektūras un mākslas pieminekļiem, materiāliem par Latvijas senākā mākslas vēstures perioda arhitektūru, tēlotājmākslu un mākslas amatniecību, Latvijas muižnieku dzimtām un Rundāles pils restaurācijas darba procesiem, nodrošina arhīva un krājuma pieejamību pētniekiem;
- nodrošina pastāvīgo ekspozīciju pieejamību un izstāžu veidošanu, kā arī izglītojošo pasākumu organizēšanu;
- sagatavo informatīvus un zinātniskus izdevumus;
- sniedz konsultācijas un palīdzību restaurācijas u.c. jautājumos citu kultūras pieminekļu apsaimniekotājiem un interesentiem;
- veido informatīvo datubāzi par muzeja krājumu Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogam (turpmāk tekstā NMKK);
- izstrādā un īsteno projektus saskaņā ar muzeja darbības mērķi;
- piedalās gan vietēju, gan starptautisku sadarbības projektu īstenošanā;
- nodrošina muzeja pasākumu publicitāti;
- pēta sabiedrības pieprasījumu pēc muzeja pakalpojumiem un analizē muzeja sniegto pakalpojumu kvalitātes novērtējumu;
- apmāca gidus un koordinē gida pakalpojumus;
- nodrošina prakses iespējas dažādu specialitāšu (vēstures, mākslas vēstures, restaurācijas u.c.) studentiem.

Muzeja darbības mērķi

1. Veidot un uzturēt Rundāles pils muzeja krājumu kā nacionālas nozīmes krātuvi, kurā atspoguļota Latvijas un Eiropas senās mākslas attīstība, nodrošinot atbilstošus priekšnosacījumus krājuma saglabāšanai, papildināšanai, attīstībai un pārvaldībai.

2. Sekmēt muzejā uzkrātā mantojuma dokumentēšanu, pētniecību, interpretāciju un komunikāciju, kā arī sniegt metodisku atbalstu ekspozīciju veidošanas, dokumentēšanas, saglabāšanas un pētniecības jautājumos.

3. Lai izglītotu un informētu sabiedrību, pilnvērtīgi izmantojot tradicionālās un attīstot jaunas muzeja komunikācijas formas, nodrošināt apmeklētāju apkalpošanu Rundāles pils muzeja ekspozīcijās un parkā.

4. Lai sekmētu muzeja nepārtrauktu un ilgtspējīgu darbību, plānot un organizēt nepieciešamos resursus un apstākļus, kā arī uzturēt iekārtas un infrastruktūru atbilstošā tehniskā stāvoklī.

5. Uzturēt un veidot Rundāles pils ansambļa teritoriju, rožu dārzu un franču dārzu kā vienotu 18. gadsimta dārzu mākslas pieminekli.

2. PĀRSKATA GADA GALVENIE UZDEVUMI UN PRIORITĀTES, INFORMĀCIJA PAR TO ĪSTENOŠANU

Muzeja darbs 2024. gadā plānots un tika veikts atbilstoši muzeja vidēja termiņa darbības stratēģijai (2022–2032), aktualitātēm un pieejamajiem resursiem, nosakot konkrētus uzdevumus un prioritātes katrā muzeja darbības jomā. 2024. gada plānotos darbus muzejs ir lielā mērā ir izpildījis.

2.1. Vadības un organizatoriskā darba prioritātes

Pārskata periodā veikta muzeja darbības organizēšana saskaņā ar valsts tiešās pārvaldes iestādes darbības modeli, izstrādāti jauni un aktualizēti iekšējie normatīvie akti, regulāri sniegti pārskati par iestādes darbu.

Stratēģisko uzdevumu izpilde pārskata gadā saistīta ar izstāžu darbību, pils ansambļa ēku restaurāciju, pils interjeru konservāciju, parka un meža parka atjaunošanu un uzturēšanu.

Pārskata gadā Latvijā saglabājās augsta inflācija, kas sadārdzināja preču un pakalpojumu iegādi, liekot muzejam pārskatīt pieejamos resursus un veicamo darbu prioritātes. Daļa ar pils kompleksa uzturēšanu saistīto darbu tika atlikti līdzekļu trūkuma dēļ, bet kopumā par precēm un pakalpojumiem tika iztērēts lielāks līdzekļu apjoms nekā sākotnēji bija paredzēts budžeta plānā.

Muzeja darbības elastības palielināšanai 2024. gadā tika īstenota muzeja statusa maiņa, un no 2025. gada 1. janvāra Rundāles pils muzejs no tiešās valsts pārvaldes iestādes ir pārveidots par valsts muzeju – atvasinātu publisku personu.

Pārskata gadā tika uzsāktas aktīvas diskusijas par Mežotnes pils kompleksa apsaimniekošanas pārņemšanu un izveidi par Rundāles pils muzeja filiāli. Apzinoties Mežotnes pils unikālo kultūrvēsturisko vērtību, valsts resursu ieguldījumu tās atjaunošanā un sabiedrības interesi, nodrošināt pilij publisku pieejamību, tika meklēti veidi un scenāriji šīs ieceres īstenošanai. Lēmumu par Mežotnes pils kompleksa nodošanu Rundāles pils apsaimniekošanā un lietošanā plānots pieņemt 2025. gada 1. pusgadā.

2023. gada nogalē tika pārskatīta muzeja struktūra un veikti funkcionāli uzlabojumi, kas stājās spēkā 2024. gadā – reorganizētas Mākslas pētniecības un Krājuma nodaļas un izveidotas Kolekciju un zinātniskās izpētes nodaļa un Komunikācijas un izglītības darba nodaļa. Jaunie darbinieki, kas tika piesaistīti šīm nodaļām, dzīvo Bauskas un Jelgavas novados. Tā kā minimālais atalgojums tiek sistemātiski paaugstināts katru gadu, bet kvalificēta darba veicējiem muzeju nozarē ir vēsturiski pārmantots salīdzinoši zems atlīdzības līmenis, ko ierobežo arī valdības noteiktie 2.6 % pieauguma griesti, piesaistīt jaunus speciālistus ar specifiskām kvalifikācijas prasībām kļūst neiespējami.

2024. gada sākumā tika apstiprināts atjaunotais muzeja publisko pakalpojumu cenrādis, paaugstinot muzeja ieejas maksu vidēji par 20 %. Šāds solis radīja bažas, ka daļa tūristu atteiksies no muzeja apskates augsto ieejas biļešu cenu dēļ. Lai gan muzeja apmeklētāju skaits 2024. gadā samazinājās par 1 % salīdzinot ar 2023. gadu, ieņēmumi no maksas pakalpojumiem 2024. gadā pieauga par 54 %. 2024. gadā tika precizēta apmeklējuma statistikas iegūšanas metodika, novēršot nelielu datu dublēšanos. Visdrīzāk, nebūtiskais samazinājums apmeklējumu skaitā skaidrojams ar šīm izmaiņām.

2.2. Krājuma politikas galvenās prioritātes un informācija par to īstenošanu

2024. gada galvenie krājuma komplektēšanas politikas virzieni bija četri:

1. ar Rundāles pili un Kurzemes-Zemgales hercogisti saistītās personības un to mantojums;
2. Rundāles pils muzeja iespējamās filiāles – Mežotnes pils vēsture un ekspozīcijas plānošana;
3. ekspedīcijas Latvijas muižās un baznīcās, dāvinājumā saņemto un atrasto oriģinālo būvdetaļu un dekoratīvās apdares detaļu komplektēšana;
4. augstvērtīgi mākslas darbi, kuru autoru izcelsme saistāma ar Latvijas teritoriju vai to izpildījums un funkcija ilustrē 18.gs. dzīves stilu un ikdienu.

Kopā krājumā 2024. gadā uzņemtas 124 vienības, no kurām 93 inventarizētas pamatkrājumā. Nozīmīgākie ieguvumi muzeja krājumā ir nopirktās un dāvinātās piemiņas medaļas. Divas no tām darinātas no zelta: piemiņas medaļa par godu troņmantnieka, vēlākā Prūsijas karaļa Frīdriha Vilhelma II Jelgavas apmeklējumam (1780) un piemiņas medaļa par godu *Academia Petrina* 10 gadu pastāvēšanai (Roma, 1785).

Rundāles pils muzeja krājumā pirms vairākiem gadiem ienākušas hercogienes Dorotejas rakstītas vēstules. Vienā no tām hercogiene Doroteja piemin piemiņas medaļas, kuras lūgusi izgatavot kā dāvanu saviem draugiem. Ar uzrakstu franču valodā: *A ses ami*. Vienu 1812. gadā darinātu varā atlietu piemiņas medaļas versiju muzejs 2024. gadā iegādājās izsoļu namā Londonā.

Portretu kolekcija Rundāles pils muzeja krājumā 2024. gadā papildināta ar pieciem portretiem. Divi miniatūrportreti ir līdz šim Rundāles pils muzeja īpašumā nekad nebijuši personību attēlojumi – hercogienes Dorotejas tēvocis Kristofers Georgs Dītrihs fon Mēdems (1850. gadi) un hercogienes Dorotejas un hercoga Pētera trešās meitas – Kurzemes princeses Johannas Katarīnas – miniatūra (1820). Tāpat būtisks ieguvums ir franču mākslinieka Eduāra Pingrē (*Edouard Pingret*) gleznotais De Dino hercogienes Dorotejas Taleirānas-Perigoras (dzimušas Kurzemes princeses fon Bīronas) lielformāta portrets, attēlojumā kopā ar meitu Paulīni (Francija, ap 1830).

Mākslas galerijā Austrijā 2024. gadā tika atrasts un iegādāts arī Mežotnes pils cēlājas un pirmās īpašnieces grāfienes Šarlotes fon Līvenas vedeklas, vēlākās Mežotnes pils saimnieces Marijas Margaretas Dorotejas fon Līvenas (dzim. fon Anrepas) portrets. Portrets kā viens no retajiem Līvenu dzimtas oriģinālportretiem iezīmē jauno gan muzeja pētniecības, gan krājuma komplektēšanas virzienu – Līvenu dzimtas un Mežotnes pils vēsture.

2023. gadā Rundāles pils muzejs izdeva grāmatu par Rundāles pils podiņu krāsniem. Pētniecisko darbu turpinot, 2024.gads aizvadīts gatavojot katalogu par 18. gs. krāšņu podiņu veidiem visā Latvijas teritorijā, par pamatu izmantojot Rundāles pils muzeja krājumā esošo kolekciju. Ekspedīcijās Latvijas muižās un mācītājmuižās tiek meklētas analogijas un pētīts dažādu krāsnu podiņu izcelsmes un izplatības areāls Latvijā. Ekspedīciju laikā mūsdienu namu saimnieki nereti arī dāvina muzejam podiņu lauskas, veselu podiņu pārpalikumus un citas oriģinālas arhitektoniskas būvdetaļas, tā būtiski papildinot Rundāles pils muzeja kolekcijas.

Rundāles pils muzeja sudraba kolekcija papildināta ar diviem vietējas izcelsmes sudrabkaļu darinājumiem – Rīgas meistara Andreasa Bekera (1675-1681) sudraba kannu ar vāku, ar attēlotām medību ainām, un Jelgavas sudrabkaļa Johana Andreasa Magnusa 1733.gada oblātu kārbīņu ar vāku.

Kā beztermiņa deponējumi Rundāles pils muzejā 2024. gadā ienākuši 17 priekšmeti, no kuriem daļa izvietota muzeja pastāvīgajā ekspozīcijā pils otrajā stāvā. Barons Magnuss fon Koškuls no Berlīnes deponējis muzejam stikla pokālu. Tas izgatavots laikā starp 1725./1730.gadu un ir unikāla vēsturiska liecība no laika, kad Ernsts Johans Bīrons vēl nebija ievēlēts par hercogu. Pokāls ir

iespējama Polijas karaļa Augusta II Stiprā dāvana grāfam Ernstam Johanam Bīronam, kā īpašs labvēlības žests hercogienes Annas Joanovnas favorītam. Pokāls kā ļoti agrīna Ernsta Johana politiskās karjeras liecība eksponēts hercogienes apartamentu priekštelpas dārgumu vitrīnā.

Barons Pēteris fon Klopmans no Veisenburgas, Vācijā, deponējis muzejam 11 savas dzimtas pārstāvju 17. un 18. gs. oriģinālportretus, divus 1737. gada dzimtas ciltskokus, kā arī trīs gleznu kopijas ar dzimtas pārstāvju portretiem. Starp 18. gs. oriģināliem, četri ir vietējā Kurzemes un Zemgales hercogistes gleznotāja Leonharda Šorera darbi. Klopmanu dzimtas portreti ne tikai atgriež Latvijai daļu izvestā vācbaltiešu mantojuma, bet arī paver iespēju plašākam pētījumam par mākslinieka Šorera daiļradi.

2024. gada oktobrī Senrikjē abatijā Francijā tika atklāta starptautiska izstāde “*Rosemania. Stāsts par rozi*”, uz kuru 14 krājuma priekšmetus kā sadarbības partneris deponēja arī Rundāles pils muzejs. 2025. gadā pielāgotā formātā izstāde būs apskatāma arī Latvijā, Latgales Kultūrvēstures muzejā Rēzeknē.

2.3. Pētnieciskā darba politikas galvenās prioritātes un informācija par to īstenošanu

Rundāles pils muzeja pētniecības darbā svarīgākais – nodrošināt pastāvīgo ekspozīciju bagātināšanu un jaunu izstāžu veidošanu, turpināt kolekciju veidošanu un izpēti, publikot pētījumu rezultātus dažādām auditorijām piemērotās formās, uzturēt muzeja zinātnisko arhīvu, sniegt konsultācijas, attīstīt starptautisko sadarbību. 2024. gadā turpināti apjomīgi pētījumi un sākti jauni, aptverot vairākas nozīmīgas tēmas.

Rundāles pils ansambļa arhitektūra, vēsture un teritorija

Turpināts pētījums par tēlnieku un stuka meistarū Johanu Mihaelu Grafu, kurš no 1765. līdz 1768. gadam veica Rundāles pils interjeru dekoratīvo apdari un ir strādājis arī citos ievērojamos arhitektūras objektos Eiropā (*Dr. art. Laura Lūse*).

Veiktas nepieciešamās korekcijas Rundāles pils ceļvedī (*Mg. art., Mg. theol. Anita Bistere*) – atjaunots teksts, papildināts ar izmaiņām, pārskatītas fotogrāfijas, kam nepieciešama nomaina, lai atkārtoti izdotu Rundāles pils ceļvedi.

Nolasīts referāts “*Small Findings Make a Big Story: The Rundāle Palace Compendium*” Baltijas jūras reģiona piļu un muzeju asociācijas rīkotajā konferencē “*Our Secret Objects*” Rakverē, Igaunijā (*Mg.art. Dzintra Spradzenko, Mg. art., Mg. theol. Anita Bistere*), kā arī uzsākta dalība Malborkas pils organizētajā projektā “*Days After World War 2 around the Baltic Sea (D.A.B.S)*”, kas nākotnē paredz Baltijas piļu-muzeju speciālistu tīklošanos, kopējas publikācijas un izstāžu veidošanas.

Kurzemes hercogu Bīronu dzimta

Gatavojoties Kurzemes-Zemgales hercoga Pētera 300. jubilejai 2024. gada 15. februārī, aktualizētas atbilstošas tēmas un sagatavota zinātniska konference “Kurzemes-Zemgales hercogs Pēteris un viņa laiks”. Konferences norises laiks – 2024. gada 15. februāris. Vairāki muzeja speciālisti turpināja materiālu apguvi un kārtošanu iecerētajai grāmatai par hercogu Pēteri. Sagatavota tematiska ekskursija par hercogu Pēteri Rundāles pils muzeja ekspozīcijā (*Mg. art., Mg. theol. Anita Bistere, Bc.philol. Ieva Jostmane*). Organizēts mācību brauciens pa hercoga Pētera un viņa pēcteču pilīm Vācijā, Polijā un Čehijā.

18. gadsimta sadzīves un svētku kultūra

Turpinot tēmu par telpu smaržināšanu un vēsturiskajām aromātisko maisījumu receptēm, ir īstenoti izglītojoši pasākumi dažādām auditorijām un papildināts iecerētais muzeja izdevums par smaržu vāzēm, popurijiem (*Mg.hist.* Gundega Plūduma, *Mg.art.* Dzintra Miķelsone). Pēc vēsturiskajām receptēm sagatavotie maisījumi aromatizē telpas hercogienes apartamentos, bagātinot apmeklētāju pieredzi muzejā.

Pievēršoties tēmai par zirgiem un ar tiem saistītām jomām Kurzemes-Zemgales hercogistē, veikta arhīvu dokumentu izpēte un sagatavots izglītojošs materiāls izstādei "Zirgi un zirgošanās Kurzemes-Zemgales hercogistē". Sagatavota un atklāta ceļojoša izstāde (*Dr. art.* Laura Lūse, *Mg.hist.* Gundega Plūduma, *Bc.philol.* Ieva Jostmane).

Kurzemes hercogu kapenes Jelgavas pilī un memoriālā māksla Latvijā

2023. gadā sākts darbs pie jaunas Kurzemes hercogu kapenu ekspozīcijas sagatavošanas. Kapenes muzeja pārziņā ir kopš 1987. gada. Vairāk nekā 50 gadu laikā kapenēs veikts rūpīgs izpētes, saglabāšanas, restaurācijas un uzturēšanas darbs. Jauno ekspozīciju būtiski papildinās arhīvu ziņas par Kurzemes-Zemgales hercogu apbedīšanas tradīcijām (*Mg.hist.* Gundega Plūduma).

Krājuma priekšmetu izpēte

Īpaša uzmanība pievērsta vairākām muzeja krājuma kolekcijām: Rundāles pils vēsturiskajām stikla lustrām, mežģīnēm, smaržu vāzēm.

Izdota *Dr. art.* Kristīnes Budžes grāmata "Gaismas ķērājas" par vēsturiskajām stikla lustrām Rundāles pils muzeja krājumā.

Mērķtiecīgi turpinās nākamo publikāciju sagatavošana grāmatu sērijai "Rundāles pils muzeja kolekcijas": par mežģīņu kolekciju (autore: Lauma Lancmane), Latvijas 18.gs. krāsns podiņiem (autore: Lauma Lancmane) un smaržu vāzēm jeb popurijiem (autore: *Mg.art.* Dzintra Miķelsone).

Top manuskripts "100 dārgumu Rundāles pils muzeja kolekcijā" (autoru kolektīvs).

Rundāles pils muzeja kolekciju un zinātniskā arhīva veidošanos un citas nozīmīgas tēmas aptver pētījums par Rundāles pils muzeja veiktajām Latvijas kultūras pieminekļu apzināšanas un izpētes ekspedīcijām 20. gadsimta 60.–80. gados (*Mg. art.*, *Mg. theol.* Anita Bistere). Pētījuma rezultāti tika atspoguļoti izstādē "Durvis uz vēsturi: Rundāles pils muzeja darbība arhitektūras un mākslas izpētē" (30.09.2022.–31.01.2024.), kurā regulāri notika ekskursijas un izglītojoši pasākumi. Ierakstīts video izstādē "Durvis uz vēsturi" ar kuratores (*Mg. art.*, *Mg. theol.* Anita Bistere) stāstījumu par izstādē redzamo. 2024. gadā turpinājās ekspedīciju dalībnieku intervēšana, un sākās izstādes kataloga sagatavošana.

Veikts pētījums par frivolitē saiviņām (Lauma Lancmane), kā arī par Fika manufaktūru un tajā izgatavotajām porcelāna putti figūriņām (*Mg.art.* Dzintra Miķelsone). Pētījumu rezultāti publicēti Rundāles pils muzeja mājas lapā latviešu un angļu valodā.

Baznīcu mākslas kolekcijas izpēti turpinot, tapis pētījums, kas veltīts Zemītes baznīcas altārim (publicēts muzeja mājaslapā latviešu, angļu un vācu valodā, teksta autore *Mg. art.*, *Mg. theol.* Anita Bistere).

2.4. Zinātniskās restaurācijas darba galvenās prioritātes un informācija par to īstenošanu

2024. gadā RPM restaurācijas nodaļas darbības galvenais virziens bija krājumā uzņemto eksponātu pakāpeniska stāvokļa pārvērtēšana un tiem nepieciešamie konservācijas vai padziļinātas restaurācijas pasākumi. Sevišķa uzmanība pievērsta sakrālās mākslas, tekstila un metāla eksponātu kolekcijām. Uzsākta sliktā stāvoklī esošā kapeņu materiāla uzskaitē un daudzu, pat ļoti nelielu priekšmetu tīrīšana un konservācija - tie ir kādreiz muzeja ekspedīcijās savākie mazi tekstiliju un ādas fragmenti no hercogu u.c. kapeņu mirušo personu zārku drapējuma un apbedījumu tērpu paliekām, kā arī metāla priekšmeti no zārkiem un sarkofāgiem (rokturi, dekoratīvās detaļas un epitāfiju plāksnes u. c.).

Pārskata gadā veikti eksponātu saglabāšanas profilaktiskie pasākumi, kas saistīti ar pils interjeros un izstādēs eksponēto priekšmetu stāvokļa izvērtēšanu un nepieciešamajiem preventīvajiem pasākumiem. Pirmkārt, bija nepieciešami izstādes "Pompa funebris" izstādes eksponātu lokāli konservācijas pasākumi, jo izstāde tiek eksponēta 15 gadus un ir konstatētas laika gaitā radušās nelielas izmaiņas izvietoto priekšmetu virsmu saglabātībā. 2023.gadā veikta lielākā daļa konservācijas pasākumu, bet 2024.gadā veikta vairāku apbedījumu metāla eksponātu konservācija un visa iepriekš demontētā materiāla noformēšana uz planšetēm un izvietošana atpakaļ ekspozīcijā.

Veikta vairāku gleznu novērtēšana, atsevišķu gleznu un polihromā koka eksponātu restaurācija pirms to deponēšanas, pabeigta 2 supraportu restaurācija, gleznu restaurācija citām pils ekspozīcijām. Veikta mežģīņu konservācija/restaurācija un materiāls sagatavots publikācijai - foto fiksāciju sagatavošanai. Veikta krāsns podiņu u.c. keramikas eksponātu, porcelāna restaurācija kolekcijas priekšmetu sakopšanas ietvaros - materiāls nepieciešams publikācijai - foto fiksāciju sagatavošanai. Veikta metāla u.c. priekšmetu konservācija/restaurācija pils virtuvei (arī gaismas ķermeņi)Vairāki eksponāti sagatavoti izstādei "Zirgi un zirgošanās Kurzemes- Zemgales hercogistē" dārza svētku ietvaros (kariete, marmora lauvas, dekoratīvie pūķi, segli, vāzes izgatavošana avotiņa bosketa dekoram, u.c.).

Veikta Rundāles pils Zelta zāles Austrumu sienas griestu ieloces 5. gleznojuma "Mūzika" stuka dekoratīvā ierāmējuma un fona gleznojuma restaurācija.

Veikta Rundāles pils parka centrālās daļas plānojuma aksonometriskā rasējuma restaurācija.

Hercogu kapeņu sarkofāgu restaurācijas programmas ietvaros ir restaurēti divi Kurzemes hercoga un hercogienes Annas pāragri mirušo bērnu sarkofāgi.

Pavisam 2024.gadā sakopti 177 eksponāti, no tiem 118 veikta konservācija, 59 priekšmeti restaurēti.

2.5. Darbs ar apmeklētājiem

Neskatoties uz būtisko maksas pakalpojumu cenu pieaugumu, 2024. gadā muzejs ir turpinājis darbu noturīgā režīmā, saglabājot apmeklētāju skaitu gandrīz 2023. gada līmenī. Tā kā lielākā muzeja apmeklētāju daļa ir ārvalstu tūristi, tendences nozarē arī ietekmē muzeja rādītājus. Kara darbības dēļ Ukrainā, nav atjaunojusies tālo austrumu tūristu plūsma (starptautisko lidojumu ierobežojumi pāri Krievijas gaisa telpai), un tūrisma pārvadātāji joprojām nav pilnvērtīgi pārorientējušies uz jauniem tirgiem pēc sadarbības slēgšanas ar Krieviju un ierobežošanas ar Baltkrieviju. Tāpat nozari ietekmē inflācija un ekonomiskie faktori mītnes zemēs. Muzejam arī šajā pārskata gadā nav izdevies sasniegt 2019. gada apmeklējumu.

2024. gadā turpinājās darbs pie tūlītējās lietotnes "Digitālais gids" papildināšanas un pilnveidošanas. Digitālais gids papildināts ar saturu franču valodā. Pārskata periodā pakalpojums bija pieejams septiņās valodās. Tiek veikta digitālā gida testēšana un funkcionalitātes uzlabošana.

2024.gada 9.janvārī apstiprināts mainītais [Rundāles pils muzeja publisko maksas pakalpojumu cenrādis](#) (MK noteikumi Nr. 11).

Cenrādī vienkāršoti pakalpojumu veidi:

- Apmeklējuma biļetes cena nav piesaistīta sezonālībai. Proti, pamatekspozīcijas apskatei mazā un lielā loka biļešu veidus aizstāj viena veida pamatekspozīcijas apskates biļete visa gada garumā.
- Franču dārza apmeklējumam piedāvāta viena biļete par vienu cenu visu aktīvā tūrisma sezonu – no 1. aprīļa līdz 31. oktobrim.
- Ieviesta sezonas abonementa biļete franču dārza apmeklējumam, tās derīguma termiņš no 1. aprīļa līdz 31. oktobrim.
- "Dienas biļete" precizēti pakalpojumi: piedāvāts muzeja pamatekspozīcijas, ekspozīcijas "No gotikas līdz jūgendstilam. Eiropas un Latvijas dekoratīvā māksla 15.–20. gs." un franču dārza apmeklējums. Iegādājoties šo biļeti, apmeklētājs saņems aproci un norādītos pakalpojumus varēs izmantot vairākkārt vienas dienas darba laika ietvaros.

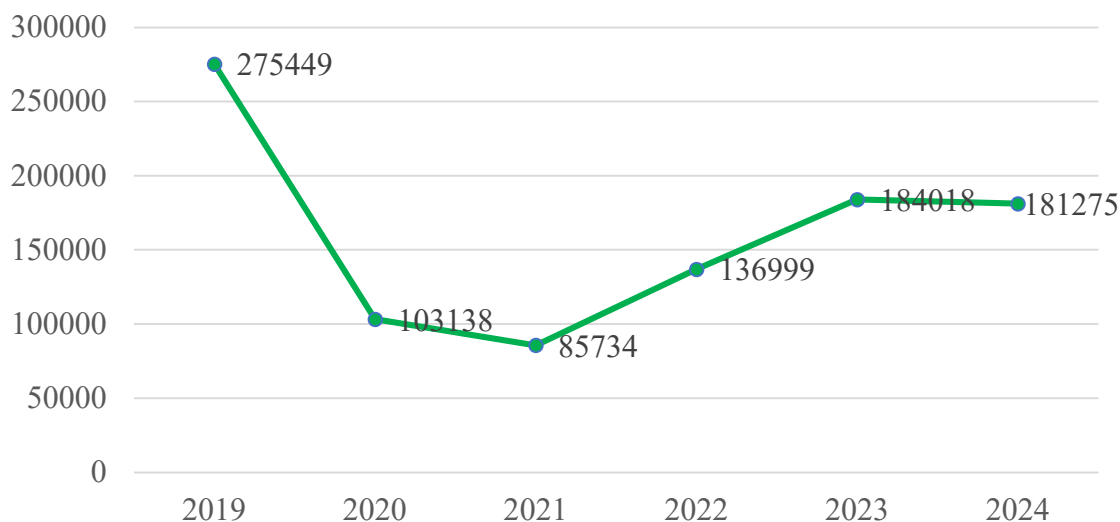
2024. gadā veiktas vairāku veidu apmeklētāju aptaujas.

- Laika periodā no 2024. gada jūlija muzeja telpās un ēdināšanas iestādēs izvietoti QR kodi ar saiti uz aptauju par digitālo gidu;
- Aptaujāti sezonas darbinieki – NVA skolēni par digitālo stendu anotāciju lietošanas paradumiem (jūnijs – augusts);
- Tūrfirmām, ar kurām noslēgts sadarbības līgums, lūgts komentēt sadarbības aspektus vai jebkurš cits sadarbības jautājums brīvā formā;
- Tiek turpināta apmeklētāju rezidences valstu apzināšana iegūstot datus no ekskursiju organizatoru reģistrētajiem vaučeriem un e-biļetēm.

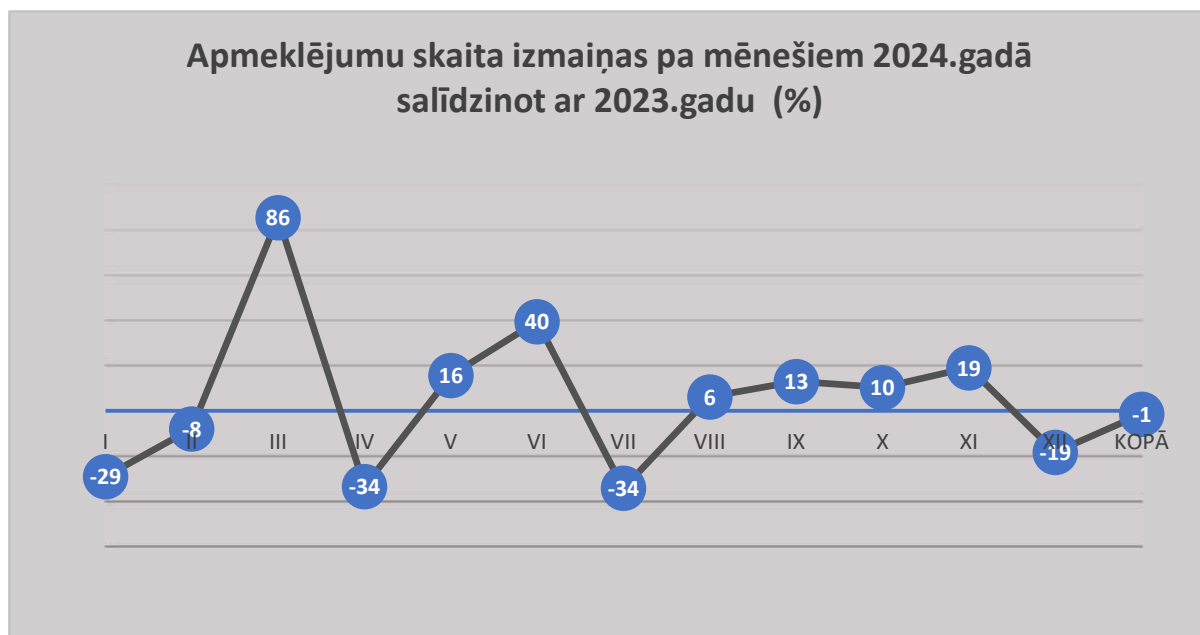
Apmeklējumu statistika

Muzeja apmeklējumu skaits 2019. gadā sasniedza visaugstāko apmeklējumu skaitu (275 449 apmeklējumi). Pandēmijas ietekmē rādītāji dramatiski kritās līdz 103 138 apmeklējumiem 2020. un 85 734 2021. gadā. 2022. gadā apmeklējums salīdzinot ar 2021. gadu pieauga par 60% - 136 999 apmeklējumi. 2023.gadā apmeklējums palielinājās par 34% - 184 018. Savukārt 2024.gadā kopējais apmeklējums kritās par vienu procentu salīdzinot ar 2023. gadu un sasniedza 181 275 apmeklējumus. 2024. gadā tika precizēta apmeklējuma statistikas iegūšanas metodika, novēršot nelielu datu dublēšanos. Visdrīzāk, nelielais samazinājums apmeklējumu skaitā skaidrojams ar šīm izmaiņām.

Apmeklējumu skaits no 2019. līdz 2024. gadam

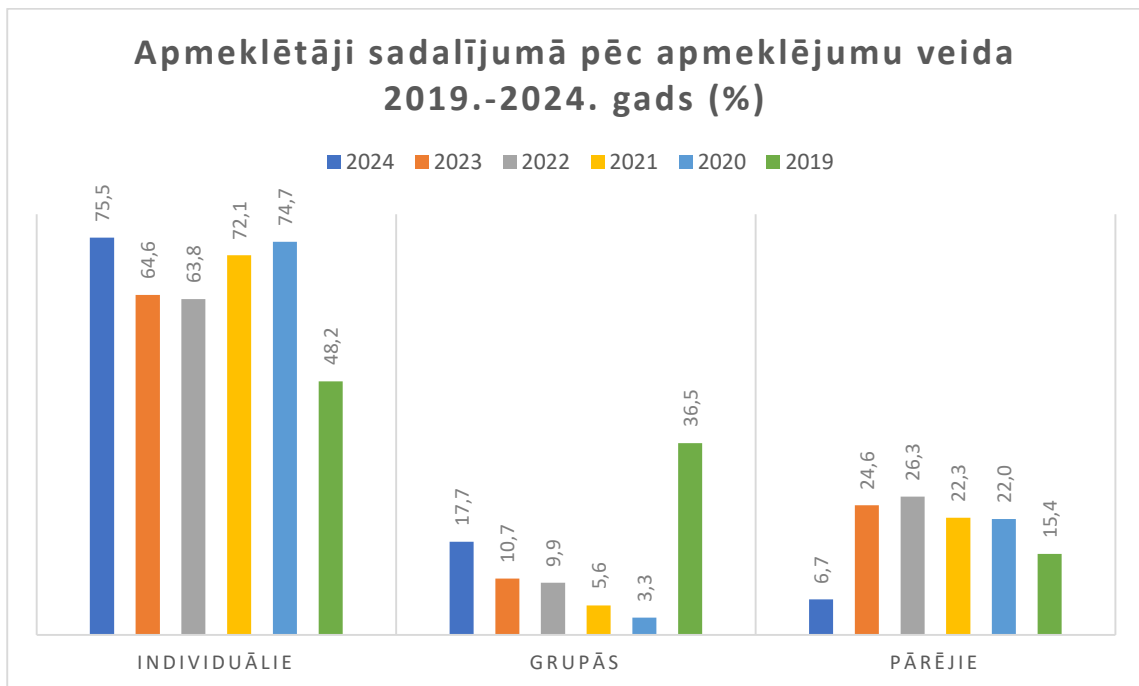

Apmeklējumu skaita izmaiņas pa mēnešiem 2024.gadā salīdzinot ar 2023.gadu (%)

2024. gadā kopumā būtiski palielinājies pamatekspozīcijas apmeklējums (+19%). Izceļas marta (+86%) un jūnija (+40%) mēneši, savukārt aprīlī un jūlijā apmeklējums samazinājies par 34%.

2023.gadā Dārza svētki norisinājās jūlijā, savukārt 2024.gadā jūnijā. Tas atspoguļojas salīdzinājumā pa mēnešiem gada griezumā. Martā pamatekspozīcijas apmeklējums ir palielinājies par 150 %, izstāžu apmeklējums par 141%.

2024. gadā turpināja dominēt individuālais apmeklējums (75,5%), palielinājies grupu apmeklējums (17,7% , salīdzinoši 10,7% 2023. gadā). Būtiskākas izmaiņas (no 24,6% uz 6,7%) redzamas apmeklējumu skaitā, kuri netiek iedalīti grupu un individuālajos apmeklējumos (izstāžu, bezmaksas, ģimeņu biļetes, pasākumi).

Salīdzināšanai 2019. gadā no visiem apmeklējumiem 48,2% bija individuālo tūristu apmeklējumi un 36,46% apmeklējumi grupās. 2023. gadā individuālie apmeklējumi veidoja 64,6%, bet apmeklējumi grupās – tikai 10,7 %

2024. gadā apzinātais tūristu īpatsvars – Latvijas 30 % (20 985 aptaujātie), ārvalstu apmeklētāji 70 % (48 403 aptaujātie). Kopā aptaujāti ievadot informāciju iegādājoties biļetes internetā vai ekskursiju organizatori ievadījuši informāciju izsniedzot biļetes grupām (vaučeri) 69 388 apmeklētāji.

Ārzemju un Latvijas apmeklētāju īpatsvars

Latvija	20985	30 %
Citas valstis	48403	70 %
Kopā aptaujāti	69388	100 %

TOP 10 valstis

Statistika izgūta no datiem, ko norādījuši apmeklētāji, iegādājoties biļetes internetā vai ievadījuši ekskursiju organizatori izsniedzot biļetes grupām (vaučeri).

1	Latvija	20985
2	Vācija	7953
3	Spānija	4454
4	Lietuva	3619
5	Dienvīdķoreķa	3489
6	Francķija	3209
7	Griekķija	2325
8	Itāliķija	1973
9	ASV	1960
10	Iķaunķija	1654

Bezmaksas apmeklējumi

2024.gada 11.janvārī stājās spēkā Rundāles pils muķeķa publisko maksas pakalpojumu cenrādis. Tajā noteikts, ka daudzbērnu ģimenēm pamatekspozīcijas, franķu dārķa un izstāķu apmeklēķumam piemēro 50 % atlaidi (uzrādot dokumentus, kas noteikti normatīvajos aktos par Latvijas Goda ģimenes aplieķības programmas īstenoķanas kārtību, un dokumentus, kas aplieķina daudzbērnu ģimenes statusu vai bērnu skaitu), tajā skaitā individuālam apmeklēķumam. Iepriekķ daudzbērnu ģimenes varēja apmeklēt Rundāles pils muķeķu bezmaksas un bija visapmeklētākā bezmaksas apmeklēķumu grupa (2023. gadā 5498 apmeklēķumi). 2024.gadā – 2312 apmeklēķumi. No tiem 695 ģimenes un 1617 individuālie apmeklēķumi.

2024.gada 18.maiķā Muķeķu dienas ietvaros ar rīķojumu noteikts bezmaksas franķu dārķa apmeklēķjums. Šajā dienā franķu dārķu apmeklēja 2687 pieaķuķie un 613 skolēni, kopā 3300.

Kopumā 12 pakalpojumu pozīķijās bezmaksas apmeklēķjums samazinājies par 29%.

Pakalpojums	2024.gads	2023.gads	izmaiņas %
Bezmaksas Latvijas Goda ģimenēm	0	5498	-
Bezmaksas biļete (Bāreņi, internātskolu, krīzes un psihosociālās rehabilitācijas centru audzēķņi un iemītņieķi)	98	149	-34%
Bezmaksas biļete (Bērni līdz 7 gadiem)	289	351	-18%
Bezmaksas biļete (BJRPMA biedri)	7	8	-13%
Bezmaksas biļete (Goda kartes īpašķieķi, apmeklētāķi ar RPM rezolūķiju)	958	1762	-46%
Bezmaksas biļete (Grupas vadītāķs)	1743	0	+

Bezmaksas biļete (ģimenēm ar aprūpē esošu personu ar invaliditāti līdz 24g.)	76	0	
Bezmaksas biļete (ICOM biedri)	100	101	-1%
Bezmaksas biļete (Latvijas muzeju darbinieki)	164	175	-6%
Bezmaksas biļete (Muzejam radniecīgo nozaru izglītības iestādes un citas izglītības iestādes mācību procesa nolūkos)	409	355	+15%
Bezmaksas biļete (Personas ar invaliditāti un tās pavadošās personas)	3350	3136	+7%
Bezmaksas biļete (Skolēnu grupas pavadošās personas)	327	400	-18%
Bezmaksas biļete (Žurnālistu informatīvās vizītes)	40	52	-23%
Bezmaksas biļetes (Tūroperatoru informatīvās vizītes)	11	32	-66%
Bezmaksas Ukrainas civiliedzīvotājiem	2861	2731	+5%
Kopā	10433	14750	-29%

Projekts – tiešais sabiedriskā transporta reiss no Rīgas uz Rundāles pili

No 2022. gada 1. maija līdz 2023. gada 30. aprīlim sadarbībā ar Valsts SIA „Autotransporta direkcija” tika veikts eksperiments, ieviešot četrus tiešos sabiedriskā autobusa reusus no Rīgas SAO līdz Rundāles pilij un atpakaļ ar šādu laika grafiku:

09:20 un 12:20 Rīgas SAO līdz pieturai “Rundāles pils”;

14:05 un 17:05 pietura “Rundāles pils” līdz Rīga SAO.

Eksperiments uzrādīja labus rezultātus tikai vasaras sezonas pasažieru plūsmā, tāpēc reisi tika iekļauti sabiedriskā transporta plūsmā kā sezonāls pakalpojums no 1. maija līdz 30. septembrim.

Pasažieru plūsmas dati uz/no Rundāles pili 2024. gada aktīvajā tūrisma sezonā

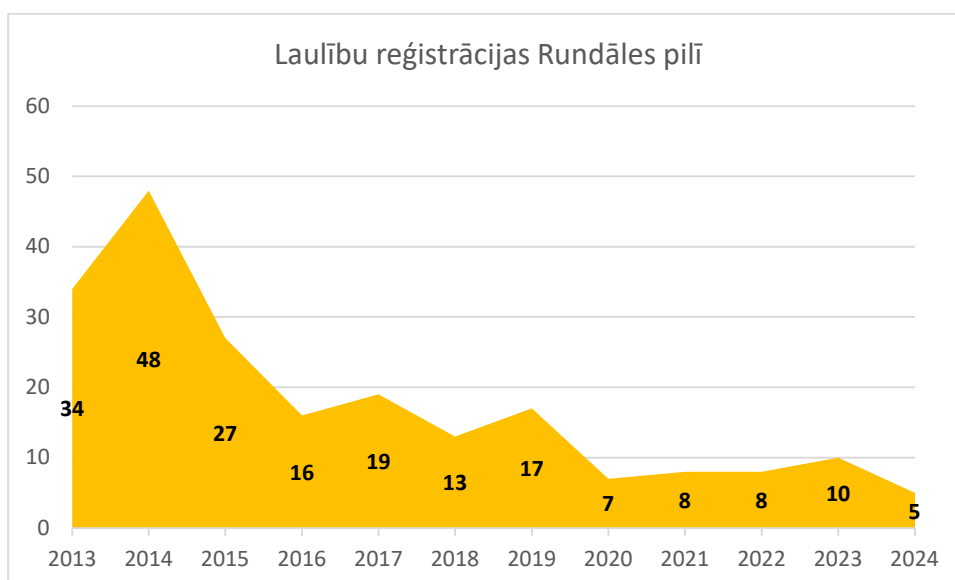
Mēnesis	Kopā reisā pārvadātie pasažieri		Kopā braukuši uz/no Rundāles pili		Tik % no kopā pārvadātajiem pasažieriem braukuši uz/no Rundāles pili		No kopā pārvadātajiem pasažieriem uz Rundāles pili braukušie Ukrainas civiliedzīvotāji	
	uz	no	uz	no	uz	no	uz	%
Maijs	2500	2590	578	451	23%	17%	34	5.88%
Jūnijs	2580	2834	750	634	29%	22%	34	4.53%

Jūlijs	2865	2876	1019	775	36%	27%	85	8.34%
Augusts	2715	2481	806	565	30%	23%	53	6.57%
Septembris	1923	2505	516	353	27%	14%	44	8.52%

Vērojams, ka 23-36% no pasažieriem ir braukuši uz Rundāles pili, savukārt pretējā virzienā 14-27%. Pieprasītāki ir rīta reisi, jo tie nodrošina pasažieru savlaicīgu ierašanos muzejā, savukārt pēcpusdienas reisi kopumā ir mazāk pieprasīti arī atpakaļceļā, kas skaidrojams ar Bauskas pilsētas tuvumu un, iespējams, ka pasažieri nemēro ceļu uzreiz atpakaļ uz Rīgu, bet no sākuma apmeklē Bauskas pilsētu. Vienlaikus pasažieru plūsmas datus tika aplūkoti atsevišķa sadaļa par Ukrainas civiliedzīvotājiem, tiem sabiedriskais transports ir bezmaksas. Vērojams samazinājums šī pakalpojuma izmantošanā. Ja 2023. gada vasaras sezonā Ukrainas civiliedzīvotāji sastādīja vidēji 30% no abos virzienos kopā braukušajiem pasažieriem, tad 2024.gadā tie ir vairs tikai 7%.

Telpu nomas pakalpojumi

2024. gadā noslēgti 10 telpu nomas līgumi (2023. gadā – 12; 2022. gadā - 18; 2021. - 20 līgumi). Telpas tika nomātas pasākumiem (svinīgas ceremonijas un koncerti), filmēšanai un laulību reģistrācijām. Pieprasījums pēc telpām laulību reģistrācijai Rundāles pilī turpina sarukt kopš 2014. gada. Covid-19 laikā tika slēgts restorāns Rundāles pilī un tā darbība nav atjaunota, turklāt kopš 2024. gada janvāra ir paaugstināta telpu nomas maksa. Pārskata periodā noslēgti 5 telpu nomas līgumi par laulību reģistrācijām (2023. gadā – 10). Muzejs stratēģisko mērķu izpildē laulību reģistrācijas nav prioritāte un to organizēšana traucē pamatfunkcijas īstenošanai. Viens līgums noslēgts par telpu nomu filmēšanai komerciāliem mērķiem tika uzņemts mūzikas video klips Baltajā zālē.

Sadarbība ar gidiem

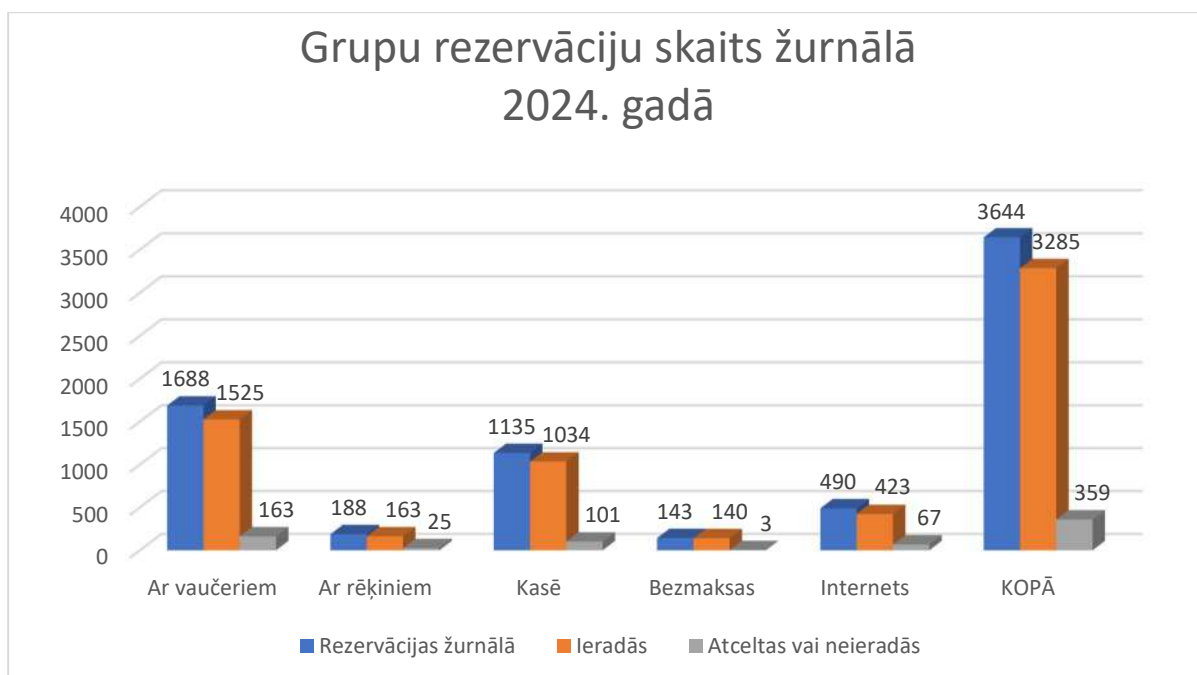
Kopš 2021. gada 1. maija ekskursijas muzejā drīkst vadīt tikai tie gidi, kuri ir izgājuši Rundāles pils muzeja atestācijas procesu un ieguvuši apliecību. 2024. gada sākumā pārskatīta Rundāles pils muzeja gidu atestācijas kārtība. Veiktas izmaiņas, proti, tie gidi, kuriem jau ir bijusi izsniegta apliecība un tā vairs nav derīga, atkārtoti nav jākārtot mutiskā daļa kā līdz šim, bet tikai rakstiskā. Tiem gidiem, kas nav piedalījušies kādā no gidu informatīvajās dienām pēdējo trīs gadu ietvaros, rakstiskā pārbaudījuma vietā jākārtot mutiskais eksāmens – stāstījums par pamatekspozīciju.

Kopš 2011. gada apliecības ir izsniegtas 402 gidiem. 2024. gadā pirmreizējo eksāmenu (gidi, kuri iepriekš bija nokārtojuši atestāciju, bet netika laicīgi atjaunojuši apliecības derīguma termiņu) vēlējušies kārtot 3 gidi, visiem veiksmīgs rezultāts. Apliecības derīguma termiņu atjaunojuši 23 gidi. 2024. gada ikgadējā gidu informatīvā dienā ZOOM tiešsaistē piedalījās 179 gidi.

2024. gadā gidi pilnībā bija iegādājušies 2885 ekskursijas vadīšanas atļaujas, par 1859 vairāk kā 2023. gadā. No tām 889 ekskursiju vadīšanas atļaujas iegādājušies atestētie gidi, ar kuriem muzejam nav sadarbības līguma, bet gidi-sadarbības partneri (8) un muzeja darbinieki novadījuši kopumā 1996 ekskursijas.

Sadarbība ar tūrfirmām

Lai atslogotu kasieru darbu, Rundāles pils muzejs meklē risinājumus lielāko klientu apkalpošanā. Kā atsevišķa sadaļa tiek izdalīts organizētais grupu tūrisms. 2024. gadā ekskursiju organizatori reģistrējuši un/vai apstiprinājuši 3644 grupas. No tām ieradās 3285 grupas, savukārt 359 grupas atcēla rezervāciju vai neieradās. 1034 grupa veica norēķinus kasē, 1525 grupas ieradās ar vaučeri (2023. gadā – 1382; 2022. gadā – 589 grupas), reģistrētas arī 140 grupas ar bezmaksas apmeklējumu, savukārt 163 grupas apmaksu par apmeklējumu veica ar pārskaitījumu, bet 423 grupas biļetes iegādājās internetā (2023.gadā – 186; 2022. gadā 75 biļetes)

Ekskursiju organizatoru sniegto pakalpojumu skaits tūrfirmām, pasūtītājiem un sadarbības partneriem 2024. gadā, salīdzinot ar 2023. gadu, palielinājies par 9 %.

No 30 tūrfirmām, kurām noslēgti līgumi ar muzeju, pakalpojumus izmantoja 28. Visvairāk grupu uz muzeju atveda *VIA Hansa tours* (līdere kopš 2019. gada). 10 aktīvākie sadarbības partneri uz muzeju ir atveduši 42% no visiem organizēto grupu apmeklētājiem.

TOP 10 tūrisma firmas ar kurām muzejam ir sadarbība

Nr.	Uzņēmuma nosaukums	Grupu skaits 2024.gadā
1	VIA Hansa Rīga, SIA	280
2	Travel Market Limited	192
3	Baltic Blues, UAB	164
4	Baltic Travel Group, SIA (BTG LV)	158
5	Balticvision Rīga, SIA	97
6	Delta Tours, Ltd	80
7	Amber Tours	68
8	TAS baltics, SIA	55
9	VOS-Vision of Scandinavia	47
10	Senamiesčio Gidas, UAB	42
	Kopā	1003

No 2024. gada 11. janvāra Rundāles pils muzeja publisko maksas pakalpojumu cenrādī vairs nebija iekļauts pakalpojums “Mazais loks”. Tūrfirmas pamatā saviem klientiem izvēlējušās pamatekspozīcijas apskates biļeti vai vienoto biļeti, kurā iekļauta pamatekspozīcijas un franču dārza apskate. Iepriekšējos gadus, līgumu tūrfirmas saviem klientiem biežāk piedāvāja apmeklēt “Mazo loku” vai “Mazo loku” komplektā ar franču dārzu. Šobrīd arī grupu tūristiem ir iespēja iepazīt visu muzeja pamatekspozīciju tā būtiski palielinot viņu ieguvumu no Rundāles pils muzeja apmeklējuma.

2.6. Muzeja izglītojošās programmas

Kopš 2022. gada Rundāles pils muzejs īsteno sociāli mazāk nodrošinātām mērķa grupām veltītus pasākumus, lai veicinātu to līdzdalību kvalitatīvā kultūras dzīvē, iekļaušanos sabiedrībā un mazinātu sociālās atstumtības riskus. “Senioru trešdiena” ir programma, kas jau ieguvusi plašāku rezonansi un ļāvusi arī vietējās kopienas pārstāvjus vairāk piesaistīt muzejam. Līdzās 50% atlaidēm biļešu iegādei katra mēneša pirmajā trešdienā, kas tiek piedāvātas visiem senioriem, muzejs ik gadu organizē arī īpašu “Senioru trešdienu” pasākumu ciklu. Cikla ietvaros 2024. gadā notikuši seši pasākumi par tēmām “Zirgi un zirgošanās Kurzemes-Zemgales hercogistē”, “Popuriji”, “Rundāles pils franču dārzā”, “Hercogam Pēterim – 300”. Kopējais dalībnieku skaits – 119. Programmas īstenošanā tiek piesaistīti dažādu jomu muzeja speciālisti, kuri padziļināti iepazīstina ar savu

pētniecības tēmu vai darbības jomu. Katrā pasākuma ir ierobežots dalībnieku skaits un simboliska dalības maksa. Uz pasākumu nepieciešams reģistrēties iepriekš.

Otrs pasākumu cikls ir "Ģimenes pēcpusdiena", kas ir veltīts ģimenēm ar bērniem, piesaistot tā norisi skolēnu brīvlaikiem. Pārskata periodā muzejā notika divi šādi pasākumi: "Atrodi pavasari Rundāles pilī" un "Zirgi un zirgošanās Kurzemes-Zemgales hercogistē". Pasākumos piedalījās ap 100 dalībnieku.

Muzejpedagoģiskās nodarbības skolēnu auditorijai

Rundāles pils muzejs piedāvā trīs muzejpedagoģiskās programmas: 1. – 6. klašu skolēniem "Zosu spēle Rundāles pilī", 6. – 12. klašu skolēniem "Jaunie restauratori", 1. – 5. klašu skolēniem "Seno flīžu pētnieks Rundāles pils muzejā". Visas trīs spēles iekļauj ekskursiju Rundāles pilī un ir iekļautas "Latvijas skolas soma" piedāvājumā. 2024. gadā tās izmantoja 1072 skolēnu.

"Zosu spēle Rundāles pilī" veidota, par paraugu izmantojot vēsturisko "Zosu spēli", kas ir viena no senākajām un izplatītākajām galda spēlēm Eiropā. Nodarbības ilgums ir 1 stunda un 40 minūtes. Kopumā piedalījās 329 dalībnieki.

"Jaunie restauratori" iepazīstina ar Rundāles pili un tās vērtībām un veido izpratni par restauratora profesiju un darba procesu. Nodarbības ilgums ir 1 stunda un 40 minūtes. Kopumā piedalījās 603 dalībnieki.

"Seno flīžu pētnieks Rundāles pils muzejā" spēlē skolēni tiek aicināti pētīt Rundāles pils muzejā aplūkojamās 17.–19. gs. nīderlandiešu flīzes un paplašināt zināšanas par tām. Nodarbības ilgums ir 1 stunda un 40 minūtes. Kopējais dalībnieku skaits 140 dalībnieki.

Muzeja iesaiste profesionālās apmācības nodrošināšanā

Muzejs aktīvi iesaistās mācību prakšu nodrošināšanās, sadarbojoties ar Latvijas Universitāti (Vēstures fakultāti) un Latvijas Mākslas akadēmiju (Restaurācijas un Mākslas zinātnes nodaļām), piedāvājot apgūt muzeja darba specifiku Kolekciju un zinātniskās izpētes nodaļā. Zinātniskās restaurācijas nodaļa sadarbojas ar Rīgas Būvniecības koledžu, Zaļenieku komerciālo un amatniecības vidusskolu un Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumu, piedāvājot studentiem prakses iespējas.

Parka dārznieka profesijas apgūvē ir izveidojusies ilggadīga sadarbība ar Bulduru tehnikumu. 2024. gadā 6 nedēļu kvalifikācijas prakse nodrošināta vienam programmas "Ainavu būvtehniķis" audzēknim. Savukārt Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes, Ainavu arhitektūras un plānošanas programmas studentiem ik gadu tiek organizēta mācību vizīte franču dārzā.

ERASMUS programmas ietvaros nodrošināta 2 nedēļu prakse Hījumā arodskolas (Igaunija) programmas "Daiļdārznieks" vienam audzēknim. Praktikants apguva - ābeļu vainagu kopšanu, stādījumu mēslošanu, bioloģisko augu aizsardzības līdzekļu pielietošanu, puķu stādījumu kopšanu.

Starptautiska mēroga pieredzes apmaiņa dārza kopšanas jautājumos tika nodrošināta Interreg Baltic Sea Region projekta "Interactive Gardens" dalībniekiem, Somijas ainavu dizaineriem un kokaudzētavu asociācijas pārstāvjiem, Sarni pils (Polija) ainavu arhitektam Jacekam Kusmierskim un Bulduru tehnikuma Erasmus+ projekta dalībniekiem no Čehijas, Beļģijas un Francijas dārzkopības skolām.

2.7. Franču dārza un pils ansambļa teritorijas uzturēšana

Dārza sezona uzsākta atsedzot ap 2060 rožu krūmu. Paralēli rozārija kopšanai, nodrošināta arī viengadīgo puķu stādu audzēšana, izaudzējot ap 9000 puķu stādu ornamentālā partera dobēm. Dārzniece Zane Sporāne plānojamā viengadīgo puķu stādījumu kompozīciju un krāsu gammu, iedvesmojās no H.F. Barizjena gleznotā hercoga Pētera parādes portreta.

Veikta bosketa "Zem Zelta vāzes" stādījumu pārstādīšana. Pārstādīti blīvāk augušie krūmi, kā arī iestādīti trīsdaivu mežvīna šķirnes "Veitchii" 40 stādi ap bosketa paviljonu, atjaunoti ziemciešu stādījumi. Sezonas laikā atjaunots grantētais segums ap paviljonu. Plašāk izstādīti arī hortenziju krūmi Hortenziju bosketā, kolekcija papildināta ar 2 jaunām hortenziju šķirnēm. Hortenziju bosketā veikta atjaunojošā griešana bukšiem - stādījumi spēcīgi nogriezti, atstājot 10 cm garus dzinumus.

Lai atvieglotu dārzkopju darbu un varētu pilnvērtīgi veikt citus dārza labiekārtošanas darbus, daļa darbu tiek veikti ārpakalpojumā. Liepu vainagu lodveida formēšana, saskaņā ar 2024. gada plānu, bija jāveic divreiz gadā. Iepirkumā atvēlētā budžeta ietvaros uzņēmums SIA "Envitex Latvia" vienu reizi veica 656 lodveida liepu vainagu formēšanu, bet otrajā reizē formēja tikai 200 liepas. Atlikušo darba apjomu veica muzeja darbinieki. 3911 metrus garo skābaržu dzīvzogu formēšanas darbus veicis uzņēmums SIA "Labie koki".

Lai intensīvākajā dārza kopšanas periodā nodrošinātu pilnvērtīgāku rozārija un puķu stādījumu sakopšanu, stādījumu un seguma kopšanas darbus bosketos veicis uzņēmums SIA "Alejas projekti", nodrošinot pakalpojumu maija un jūnija mēnesī. Katrā reizē noravējot 927 m² kokaugu un puķu stādījumu apdobju, atdurot 2471 metru stādījumu apdobjes, kā arī sakopts 5038 m² grantētā seguma.

Vasaras sezonā dārza sakopšanas darbus katru mēnesi veikuši arī astoņi jaunieši Nodarbinātības valsts aģentūras programmas "Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs" ietvaros.

Veikta zāliena nomaiņa 1. un 2. ornamentālajiem parteriem. Esošo zālienu bija pārņēmis baltais āboliņš, margrietiņas, ložņu gundegas un citas nezāles. Kopumā atjaunojot zālienu 320 kvadrātmetru lielā platībā, noņemot veco zālienu, izlīdzināts augsnes slānis, ieklāts jauns zāliens. Darbus veicis uzņēmums SIA "Alejas projekti".

Veikta kanālu attīrīšana no niedrēm, vilkvālēm un citiem augiem, kas veicinājuši kanālu aizaugšanu. Darbus veica SIA "Piekraste.lv".

Uzsākta Piknika bosketa rekonstrukcija. Ar SIA "Koki staigā" veikta 4 lielo koku pārstādīšana.

Plānojamā 2025. gada pavasara stādījumus, iestādīti ap 32 000 dažādu sīpolpuķu. Rudens periodā turpināti iesāktie darbi, lai sagatavotu rožu stādāmās vietas. Pilnībā izrakta augsne viena metra dziļumā, iestrādāts drenējošais slānis, satrudējuši kūtsmēsli un komposts, augsne nomainīta 138 m² platībā, pasūtīti 153 rožu stādi no Latvijas rožu audzētavām ("Natālijas rozēs", SIA "Jāņadārzs"). Pārskata periodā iestādītas 45 jaunas rožu šķirnes rozārija R pusē.

Plānojamā ilgtermiņā ieviest robotizētus zāles pļāvējus, pārskata periodā veikts to darbības izmēģinājums pils A pusē. Savukārt zāles pļaušana 27 ha platībā meža parkā veikta pašu spēkiem.

2. FINANŠU RESURSI UN MUZEJA DARBĪBAS REZULTĀTI

3.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gada (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	3 308 970	3 877 395	3 864 607
1.1.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	1 399 259	2 176 531	2 163 800
1.2.	Transferti	44 862	56 534	56 477
1.3.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	1 858 850	1 638 142	1 638 142
1.4.	Ziedojumi un dāvinājumi	5 999	6 188	6 188
2.	Izdevumi (kopā)	3 288 251	3 878 679	3 572 353
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	3 081 677	3 227 964	3 168 034
2.1.1.	Atlīdzība	2 001 671	2 173 936	2 173 879
2.1.2.	Preces un pakalpojumi	1 080 006	1 011 619	944 378
2.1.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociāla rakstura maksājumi un kompensācijas	0	42 409	42 409
2.1.4.	Transferti viena budžeta veida ietvaros un uzturēšanas izdevumu transferti starp budžeta veidiem	0	0	7 368
2.2.	Izdevumi kapitālajiem ieguldījumiem	206 574	650 715	404 319

Muzeja finanšu resursus izdevumus segšanai 2024. gadā veido:

1. Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi 2024. gadā bija 2 163 800 *euro*, kas ir 99,42% no plānotajiem ieņēmumiem. Salīdzinājumā pret 2023. gadu pašu ieņēmumi palielinājušies par 764 541 *euro* jeb 54,64%. Pārskata periodā vērojams ieņēmumu palielinājums, galvenokārt saistīts ar izmaiņām pakalpojumu cenrādī (~ +20% visiem muzeja pakalpojumiem) kā arī apmeklētāju stabilo interesi par muzeja rīkotajām izstādēm un pasākumiem. Būtiskas izmaiņas tūrisma plūsmā, kas ietekmētu ieņēmumus, pārskata periodā nav novērotas.

2. Muzejs 2024. gadā saņēmis papildus finansējumu no Nodarbinātības valsts aģentūras piedaloties aktīvās nodarbinātības pasākumā "Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējā speciālās vai profesionālās izglītības

iestādēs” īstenošanā 18 843 *euro*. Projekta ietvaros vasaras sezonā darba pieredzi muzejā guva 32 skolēni. Papildus saņemti līdzekļi platību maksājumos 491 *euro*, kas izlietoti parka kopšanas līdzekļu iegādē. Noslēdzoties Eiropas Savienības Pārrobežu sadarbības programmas 2014.–2020. gadam projektam „Kultūrvēsturiskā mantojuma vērtību stiprināšana” (HERITAGE.LV) Nr. LVIII-060 no Daugavpils valsts pilsētas pašvaldības saņemti naudas līdzekļi 37 142 *euro* apmērā, kas tika iemaksāti valsts budžetā.

3. Valsts budžeta dotācija no vispārējiem ieņēmumiem bija 1 638 142 *euro*, kas bija par 220 708 *euro* mazāk nekā 2023. gadā, jo vairs netika saņemts papildus finansējums dažādu projektu veikšanai. Muzeja saņemto dotāciju 2024. gadā veidoja:

- 1 622 492 *euro* Kultūras ministrijas piešķirtā valsts dotācija, kas paredzēta štata darbinieku atlīdzībai;
- 10 000 *euro* saņemti Kultūras ministrijas administrētajā programmā “Kultūras mantojums” projektam “Grāmata “16.-18. gs mežģīnes Rundāles pils muzeja krājumā”: 2.posms grāmatas maketa izstrāde” īstenošanai;
- 4 750 *euro* saņemti no Valsts Kultūrkapitāla fonda grāmatas “Rundāles pils muzeja stikla lustru kolekcija” sagatavošanas otrajam posmam, un 900 *euro* muzejpedagoģiskās nodarbības “Seno flīžu pētnieks Rundāles pils muzejā” izstrādei;

4. Ziedojumos saņemti 6 188 *euro*.

Pārskata periodā muzeja izdevumi bija 3 572 353 *euro* ko veido izdevumi atlīdzībai, precēm un pakalpojumiem, kā arī kapitālajiem izdevumiem. Salīdzinājumā pret 2023. gadu izdevumi palielinājušies par 284 102 *euro*, jeb 8,64%, kas saistīts ar kapitālo ieguldījumu izdevumu palielinājumu par 197 745 *euro*, atlīdzības izdevumi palielinājušies par 172 208 *euro* turpretī izdevumi par precēm un pakalpojumiem samazinājušies par 135 628 *euro*. Saistībā ar muzeja juridiskā statusa maiņu 2024. gada beigās Kultūras ministrijai tika pārskaitīti uzkrātie deponētie līdzekļi 7 368 *euro* un uzkrātie ziedojuma līdzekļi 47 612 *euro*.

Atlīdzības izdevumu palielinājums saistīts ar minimālās algas paaugstināšanu valstī un atalgojuma palielināšanu visiem muzeja darbiniekiem 2024. gadā.

Kopējie izdevumi par „Precēm un pakalpojumiem” samazinājušies par 135 628 *euro*. Izdevumi, kas saistīti ar mācību un darba komandējumiem, palielinājušies par 15 004 *euro*, kas saistīti ar muzeja pievienošanas Eiropas Karalisko rezidenču tīklam, kur regulāri notiek tehniskās sapulces un ģenerālā asambleja, kā arī muzejs regulāri tiek pārstāvēts dažādos tūrisma nozares pasākumos. Izdevumi par pakalpojumiem (sakarū, komunālie, iestāžu uzturēšanas pakalpojumi u.c.) samazinājušies par 173 918 *euro*, lielākais samazinājums ir izdevumos par komunālajiem pakalpojumiem, kas ir 119 639 *euro*, jo būtiski ir samazinājušas izmaksas par siltumenerģiju (dabasgāzes izmaksas). Izdevumi par krājumiem, materiāliem u.c. pārskata periodā palielinājušies par 23 412 *euro*. Lielāko palielinājumu rada realizācijai iegādātie suvenīri pārskata gada otrajā pusgadā.

Muzeja kopējie nodokļu maksājumi valsts budžetā 2024. gadā bija 868 027 *euro*. Tos veido dabas resursu nodoklis, pievienotās vērtības nodoklis un darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas un no darbiniekiem aprēķinātās algas ieturētais iedzīvotāju ienākumu nodoklis un valsts sociālās apdrošināšanas nodokļa daļa. Salīdzinājumā pret valsts budžeta dotāciju muzeja darbības nodrošināšanai (1 622 492 *euro*), 53,5% no šīs summas nodokļu veidā ieskaitīti atpakaļ valsts budžetā.

Izdevumi kapitālajiem ieguldījumiem 2024. gadā bija 404 319 *euro*, kas, salīdzinot pret 2023. gadu, palielinājās par 197 745 *euro*, jeb 95,73%. Izdevumi palielinājušies, jo pārskata periodā Eiropas izsoļu namos bija iespējams iegādāties Rundāles pilij atbilstošu un nozīmīgi svarīgus mākslas priekšmetus.

Muzejam pieejamais finansējums tiek izlietots muzeja pamatdarbības nodrošināšanai – priekšmetu kolekciju veidošanai un restaurācijai, izstāžu veidošanai, zinātniskām publikācijām, pils ansambļa uzturēšanai, komunikācijai ar sabiedrību, piesaistot apmeklētājus savām aktivitātēm.

3.2. Muzeja atbalstītāji

Rundāles pils muzejs vienmēr augstu ir vērtējis sabiedrības atbalstu un līdzdalību. Gan tad, ja tas tiek sniegts ziedojumu veidā, gan arī tad, ja tiek atvēlēts laiks, lai talkotu franču dārzā. Regulāri muzeju atbalsta Kurzemes bruņniecības apvienotie Kurzemes fondi, atvēlot līdzekļus gan Kurzemes hercogu un viņu ģimenes locekļu sarkofāgu restaurācijai, gan citu mazāku darbu īstenošanai pēc muzeja ieskatiem. Muzejs mērķtiecīgi strādā, lai piesaistītu finansējumu arī no ārvalstu avotiem, un tādā veidā veicinātu starptautisko atpazīstamību. 2024. gadā Rundāles pils muzejs ir saņēmis atbalstu gan no starptautiskām organizācijām, gan uzņēmumiem, gan arī privātpersonām.

Finansiāli ziedojumi Rundāles pils muzejam (6188 *euro*):

Kurzemes bruņniecības apvienotie Kurzemes fondi ziedoja 4000 *euro* hercogienes trīs bērniībā mirušu Ketleru dinastijas prinču sarkofāgu restaurācijai.

Latvijas Universitātes studentu korporācija “Gundega” muzejam ziedoja 950 *euro*.

Papildus 2024. gadā Rundāles pils muzejs anonīmos ziedojumos saņēmis 988 *euro*, un 250 *euro* no Andreja Nagodkina.

Dāvinājumi:

- SIA “Jāņadārzs” Jānis Blūms muzejam uzdāvināja 28 rožu stādus 280,00 *euro* vērtībā, tā atbalstot uzsākto rožu kolekcijas atjaunošanu.
- *zinātniskā literatūra (grāmatas)* saņemtas dāvinājumā no Laumas Lancmanes, Imanta Lancmaņa un Lauras Lūses, kā arī no citiem muzejiem.
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Līga L” dāvināja materiālus parka kopšanai (nitrila cimds).

Starptautisku organizāciju granti:

Eiropas Karalisko rezidenču asociācijas mobilitātes grantu programmas ietvaros parka speciāliste Zanes Sporāne saņēma 1200 *euro* finansējumu divu nedēļu profesionālai pilnveidei Šloshofas pilī (Schloss Hof) Austrijā, kas ir viena no Šenbrunas grupas pārziņā esošajām 18. gs. Hāpsburgu vasaras rezidencēm.

Rundāles pils franču dārzā 2024. gadā talkoja šādas organizācijas:

- Studenšu korporācija “Gundegas” (30 personas) piedalījās pavasarī apsalušo rožu krūmu griešanā;
- Pilsrundāles vidusskolas audzēkņi (10 personas) piedalījās rožu krūmu atlapošanā;
- Dārzkopības institūta darbinieki (20 personas) piedalījās rožu krūmu iezīmošanas darbos, tos apberot ar kūdru un noklājot ar auduma maisiem.

3.3. Muzeja sniegtie publiskie pakalpojumi

3.3.1. Muzeja sniegtie bezmaksas publiskie pakalpojumi:

Rundāles pils muzejā par pamatekspozīcijas, franču dārza un izstāžu apmeklējumiem maksu neiekasē no:

- bērniem līdz septiņu gadu vecumam;
- Ukrainas civiliedzīvotājiem;
- pedagogiem/skolotājiem, kas pavada pirmsskolas vecuma bērnu grupu vai skolēnu grupu (grupā vismaz 10 bērnu vai skolēnu);
- bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem, dienas aprūpes centra, krīzes centra un internātskolas audzēkņiem, kā arī bērniem, kas ievietoti sociālās rehabilitācijas centrā (uzrādot statusu apliecinājošu dokumentu), un pavadošajām personām (viens pedagogs vai viena persona uz 10 bērniem vai audzēkņiem);
- personām līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti, personām ar I un II grupas invaliditāti (uzrādot invaliditātes apliecību) un no vienas personas, kas pavada personu līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti vai personu ar I grupas invaliditāti. Bezmaksas biļeti iespējams noformēt kasē;
- ģimenēm, kuru aprūpē ir bērns ar invaliditāti vai pilngadīga persona, kura nav sasniegusi 24 gadu vecumu un kurai ir noteikta I vai II invaliditātes grupa (uzrādot apliecību "Goda ģimene", dokumentu, kas apliecina personas invaliditāti, un personu apliecinājošu dokumentu), tai skaitā individuālajam apmeklējumam. Bezmaksas biļeti iespējams noformēt kasē vai e-biļešu vietnē;
- izglītības iestāžu izglītojamiem un studējošajiem, kas apgūst vai studē restaurāciju, arhitektūru, būvniecību, interjera dizainu, dārzkopību, tūrismu, kultūras vēsturi, vizuālo un lietišķo mākslu, muzeoloģiju, izglītības vai studiju procesa ietvaros (iesniedzot rakstisku izglītības iestādes iesniegumu);
- Latvijas Mākslas akadēmijas pilna laika studentiem (uzrādot atbilstošu augstskolas izziņu);
- Latvijas profesionālās ievirzes mākslas skolu un profesionālās vidējās mākslas izglītības iestāžu izglītojamiem (uzrādot apliecību);
- Latvijas muzeju darbiniekiem (uzrādot apliecību);
- Baltijas jūras reģiona piļu un muzeju asociācijas biedriem (uzrādot biedra karti);
- Starptautiskās muzeju padomes (ICOM) biedriem un Starptautiskās ievērojamu vietu un pieminekļu padomes (ICOMOS) biedriem (uzrādot biedra karti);
- Rundāles pils muzeja Goda kartes īpašniekiem un vienas pavadošās personas (uzrādot Goda karti un personu apliecinājošu dokumentu);
- plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem, kas atspoguļo norises muzejā (uzrādot preses karti);
- grupu (ne mazāk par 10 apmeklētājiem) vadītāja (gida);
- maksu par ekskursijas vadīšanas atļauju neiekasē no gidiem, kuri vada ekskursiju plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem, kas atspoguļo norises muzejā (uzrādot preses karti), un

muzeja popularitāti veicinošu vizīšu organizatoriem (iesniedzot organizācijas pārstāvja iesniegumu);

- muzeja popularitāti veicinošu vizīšu organizatoriem (iesniedzot organizācijas pārstāvja iesniegumu);

- personām, kas piedalās muzeja rīkotā talkā vai muzeja teritorijas sakopšanā (iesniedzot muzeja izsniegtu apliecinājumu par piedalīšanos).

Citi pakalpojumi, kurus apmeklētāji var izmantot bez maksas:

- Tualete - vīriešu, sieviešu un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām pili, staļļu ēkā un pils ansambļa teritorijā.

- Stāvlaukumi autobusiem un vieglajām automašīnām.

- Invalīdu pacelājs - Izbūvēti invalīdu pacelāji, lai nodrošinātu pils un staļļu ēkas pieejamību cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

- Garderobe - Pils cokola stāvā ir pieejamas garderoberes.

- Somu glabātuve - Portfeļus, somas, kas pārsniedz izmēru (25*30*14 cm) kā arī mugursomas jāatstāj somu glabātuves slēdzamajos skapīšos cokolstāvā. Skapīša slēdzene atverama ar 1 EUR monētu, kuru apmeklētājs pēc somu glabātuves izmantošanas saņem atpakaļ.

- Krājuma pieejamība - Tiesības bez maksas iepazīties ar muzeja krājuma uzskaites kartotēkām un priekšmetiem RPM noteiktajā kārtībā.

- Uzziņu materiāla pieejamība - Muzeja noteiktajā kārtībā iespēja iepazīties ar kartotēkām, datu bāzēm, rādītājiem, ceļvežiem, palīgliteratūru par pili un tās restaurāciju, par parku, tā atjaunošanu un augu kolekcijām, par rožu šķirņu sarakstiem pils rožu dārzā. Pieejama tūlītējā lietotne "Digitālais gids".

- Izstāžu „Rundāles pils būvēsture”, „Akmens un metāla kalumi Latvijā”, "Durvju un logu apkalumi Latvijā 18. un 19. gadsimtā” apskate.

- Izstāde "Biljards un citas spēles" - Izstāde apskatāma 1. stāva studiju kabinetā. Izstāde rāda populārākās sabiedrības spēles no vissenākiem laikiem līdz 20. gadsimta sākumam. Izstādes tēma ir parādīt tikai dažas no sabiedrības spēlēm – galda spēles.

- Izstāde „Zaļie stikli” - Izstāde atrodas pie pils vēsturiskās virtuves un ir izvietota četrās vitrīnās. Tā rāda Karinas fon Borbeli (Vācija) dāvināto zaļo stiklu kolekciju, ko viņa savas dzīves laikā savākusi no sadzīves stikla izstrādājumiem.

- Pils virtuve - Pastāvīgā izstāde, papildināta 2018. gadā. Rietumu puses telpā iekārtotā ekspozīcija rāda 18. gadsimta virtuves aprīkojumu, kā arī atsevišķu virtuves priekšmetu kolekcijas.

- Svētās Ģimenes kapela baznīcu mākslas ekspozīcijā - Pastāvīgā ekspozīcija rāda 17. un 18. gadsimta sākuma sakrālās mākslas darbus, starp kuriem centrālo vietu ieņem Zemītes baznīcas altāris – 17. gadsimta 2. ceturksnī darināts manierisma stila kokgriezumu šedevrs.

- Izstāde “Pils vēsturiskais ūdensvads” - Pastāvīgā izstāde pils austrumu korpusa cokolstāvā (ieeja no ārpuses), izstāde apskatāma no maija līdz oktobrim. Izstāde iepazīstina ar pils vēsturisko ūdensvadu, kurš atrasts pils apkārtnē.

- Izstāde “Durvis uz vēsturi: Rundāles pils muzeja darbība arhitektūras un mākslas izpētē” - Izstāde par muzeja darbinieku ekspedīcijām. Izstāde bija apskatāma no 2022.gada 30.septembra līdz 2024. gada 31. janvārim. Atrodas Rundāles pils 1. stāva izstāžu zālēs. Izstāde vēsta par kultūras mantojuma apzināšanas, izpētes un saglabāšanas ekspedīcijām, kurās Rundāles pils muzeja darbinieki devās 20. gadsimta 60. – 80. gados. Šajās ekspedīcijās izdevās apzināt vairāk nekā 3000 kultūras pieminekļu, daudzos no tiem notika arī padziļināta izpēte, fiksējot objektu tā brīža stāvokli un cenšoties noskaidrot, kā tie izskatījušies sākotnējā veidolā.

- Izstāde “Zirgi un zirgošanās Kurzemes - Zemgales hercogistē” no 2024. gada jūlija līdz gada beigām bija skatāma Rundāles pils 1. stāva izstāžu zālēs.

-

3.3.2. Muzeja sniegtie maksas publiskie pakalpojumi:

- Pils pamatekspozīcijas apmeklējums - parādes zāļu komplekss, hercoga parādes un privātie apartamenti, hercogienes apartamenti un ekspozīcija “Baronu Bēru dzimta Kurzemē”.

- Ekspozīcijas „No gotikas līdz jūgendstilam. Eiropas un Latvijas dekoratīvā māksla 15.-20.gs.” apmeklējums - pastāvīgā ekspozīcija ietver piecpadsmit telpas. Izstādē pārstāvēti visi vēsturiskie stili no 15. gadsimta līdz pirmajam pasaules karam – to attīstības pamatlīnijas Rietumeiropā un izpausmes Latvijā.

- Franču dārza apmeklējums - Rundāles pils parkā ietilpst 10 ha liels baroka stila franču dārzs - ievērojamākais vēsturiskais dārzs Baltijā. Tas pilnībā saglabājis arhitekta Frančesko Bartolomeo Rastrelli 1735./1736.gadā izstrādāto plānojumu.

- Kurzemes hercogu kapeņu apskate. Rundāles pils ekspozīcija Jelgavas pilī - lielākā šāda apbedījumu vieta Latvijā, turklāt viena no nedaudzajām valdnieku dinastiju apbedījumu vietām pasaulē, kas pieejamas apskatei. Tajā atrodas 21 metāla sarkofāgs un 9 koka zārki, kuros no 1569. līdz 1791. gadam apglabāti 24 Ketleru dinastijas un seši Bīronu dinastijas pārstāvji.

- Telpu un teritorijas noma - iespējama muzeja telpu noma dažādiem pasākumiem pēc muzeja darba laika, brīvdienās un svētku dienās.

- Valsis Baltajā zālē - pakalpojums ietver muzikālā pavadījuma nodrošināšanu.

Ar pilnu muzeja piedāvājumu un publisko pakalpojumu cenrādi un aktuālajiem piedāvājumiem var iepazīties muzeja mājas lapā www.rundale.net.

3.4. Novērtējums par stratēģijas ieviešanu

Pārskata gadā iespēju robežās veikta RPM vidēja termiņa darbības stratēģijas (2022–2032) īstenošana, kā arī muzeja politiku un ikgadējā darba plāna īstenošana pēc atbilstoši izvirzītajām prioritātēm. Būtiskākais stratēģijas īstenošanā pārskata periodā ir muzeja juridiskā statusa maiņa, kas turpmāk ļaus daudz operatīvāk reaģēt uz izmaiņām neskaidros sociālekonomisko apstākļos, kā arī ļaus veidot ilgtermiņa uzkrājumus lielāku kapitālieguldījumu veikšanai.

3.5. Pārskats par muzeja vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai

Pārskata gadā turpinājās RPM darbības modeļa attīstība un muzeja darbības efektivitātes izvērtēšana esošajās struktūrvienībās, analizējot pārskata gada rezultātos rādītājus un pielāgojoties aktuālajai situācijai. Tika pieņemts lēmums par muzeja juridiskā statusa maiņu un veikti nepieciešamie priekšdarbi, lai no 2025. gada 2. janvāra muzejs varētu uzsākt darbu atvasinātas publiskas personas statusā.

Pēc nepieciešamības aktualizēti spēkā esošie un izstrādāti jauni iekšējie normatīvie akti. Veikta darbinieku ikgadējā novērtēšana. Muzeja iekšējā vidē ir izveidojusies attālinātā darba prakse, attīstījušās un nostiprinājušās darbinieku iemaņas darbam un komunikācijai attālinātā formātā. Pārskata periodā īpaša uzmanība tika pievērsta šībrīža un nākotnes drošības jautājumu risināšanai, lai tos nostiprinātu iekšējo normatīvo aktu vidē.

3. PERSONĀLS

Pārskata gadā turpināts attīstīt struktūras modeli, lai ierobežotu cilvēkresursu kapacitātes un finansējuma apstākļos nodrošinātu muzeja profesionālu darbu un muzeja funkciju nodrošināšanu.

Amata vietu skaits muzejā ir 114 vienības. Vidējais nodarbināto skaits 2024.gadā bija 133 darbinieki, jo sezonas laikā (no marta līdz novembrim) papildus ārstatā tiek piesaistīti darbinieki – labiekārtošanas strādnieki, dārzkopes, eksponātu uzraugi, biļešu kontrolieri. Finansējums darbinieku atlīdzībai 2023. gadā sasniedza vidējo bruto darba samaksu mēnesī 1136 EUR apmērā, līdz ar to muzeja darbinieku atalgojums joprojām atpaliek no vidējās darba samaksas valstī (2024. gadā: saskaņā ar CSP datiem: 1685 EUR mēnesī¹).

Mēnesis	Reālais slodžu skaits 2024.gadā, gab.	Vidējais atalgojums 2024, EUR
Janvāris	115	1052
Februāris	116	1018
Marts	133	993
Aprīlis	134	1001
Maijs	136	1057
Jūnijs	150	1058
Jūlijs	154	1080
Augusts	149	1057
Septembris	137	1065
Oktobris	134	1033
Novembris	129	1025
Decembris	115	2192*
Vidēji	133	1136

* Iekļautas arī prēmijas par darbinieku darba kvalitāti (pēc darbinieku novērtēšanas)

Darbinieku struktūras analīze vecuma, dzimuma un izglītības rādītāju griezumā rāda, ka Rundāles pils muzejā galvenokārt strādā sievietes (61%), kas ir par 3 % vairāk kā 2023.gadā. Lielākā daļa darbinieku ir vecumā no 31 gadam līdz pensijas vecumam – 83%, kas ir par 2% mazāk kā 2023.gadā.

¹https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_EMP_DS_DSV/DSV010/table/tableViewLayout1/

Regulāri tiek nodrošinātas darbinieku profesionālās izaugsmes iespējas, sniedzot iespējas apmeklēt dažādus profesionālās kvalifikācijas celšanas kursus un seminārus (2024. gadā – 60 muzeja darbinieki apmeklējuši tālākizglītības pasākumus, kas ir par 120% vairāk kā 2023.gadā), darbinieki tiek motivēti turpināt izglītību. 39% muzeja speciālistu un vadītāju ir augstākā izglītība.

4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

5.1. Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai

Lai informētu un izglītotu sabiedrību, notiek muzeja akreditētu gidu vadītas ekskursijas, apmeklētājiem pieejams audiogids un digitālie stendi ar muzeja izstrādātu saturu. Tiek piedāvāti dažādi pasākumi, izstādes, izglītojošas programmas. Muzeja publikācijas dažādām mērķauditorijām regulāri parādās kā tradicionālā, tā digitālā formā.

Ekskursijas un pasākumi muzeja pamatekspozīcijā un pastāvīgajās izstādēs

Rundāles pils muzeja digitālais gids, kas pieejams 7 valodās. 2024. gadā tas papildināts ar anotācijām franču valodā. Gada laikā to izmantoja 27 tūkstoši apmeklētāju, saņemot informāciju par pils telpām un eksponātiem. Izmantojot gidu pakalpojumus, Rundāles pils muzejā novadītas 2884 ekskursijas.

Iesaistoties pasākumā “Eiropas kultūras mantojuma dienas”, muzeja speciālisti vadīja bezmaksas ekskursiju izstādē “Zirgi un zirgošanās Kurzemes-Zemgales hercogistē”.

2024. gadā muzejā apskatāmās mainīgās izstādes

30.09.2022.–31.01.2024. “Durvis uz vēsturi: Rundāles pils muzeja darbība arhitektūras un mākslas izpētē” – izstādes mērķis bija veicināt sabiedrības izpratni par Rundāles pils muzeja pirmsākumiem, krājuma un zinātniskā arhīva veidošanos, kā arī par dažādām muzeja darbības formām un muzeju nozīmi kopumā. Izstādes kuratore – Anita Bistere, māksliniece – Katrīna Vasiļevska.

06.07.2024.–31.12.2024. izstāde “Zirgi un zirgošanās Kurzemes-Zemgales hercogistē”. Izstādē iekļautajās sešās telpiskajās stacijās varēja uzzināt dažādus interesantus faktus par stalljiem un ķēvnīcām, to, cik darbinieku strādāja hercoga lielajos stalljos Jelgavā, kādi bija stallji hercogu Ernsta Johana un Pētera laikā, kādas rases zirgi hercogam piederēja, kādas bija zirgu audzēšanas un pavairošanas tradīcijas, kāda loma bija zirgiem dažādās galma ceremonijās un izpriecās. Uz izstādes stendiem atainoti lielformāta attēli atbilstoši apskatītajām tēmām. Izstāde “Zirgi un zirgošanās Kurzemes-Zemgales hercogistē” tika veidota kā ceļojošā izstāde, kas var būt lielisks papildinājums iespaidu un uzziņas ieguvei kādā citā Latvijas muzejā. Izstādes kuratore ir Rundāles pils muzeja direktore *Dr. art.* Laura Lūse, pētniecību un avotu izpēti, kā arī tulkojumus no vācu valodas veica Rundāles pils muzeja vēsturniece Gundega Plūduma, teksta autore – Laura Bitiniece, grafiskais dizains, izstādes dizains un arhitektūra – māksliniece Tatjana Raičiņeca un Rundāles pils muzeja māksliniece Līga Beļakiene, projekta vadītāja – Rundāles pils muzeja Komunikācijas un izglītības darba nodaļas vadītāja Dace Lāže. Izstādes tehnisko risinājumu nodrošinājuši muzeja speciālisti un SIA “Dekorāciju darbnīca”.

Izglītojošas un informatīvas publikācijas

Lielu sabiedrības daļu sasniedza muzeja mājaslapa latviešu, angļu un vācu valodā.

Sociālajos tīklos (*Facebook, Instagram, Twitter*) ne tikai informējām par aktuālajiem pasākumiem un pētniecības darba aktualitātēm, bet arī pievērsām uzmanību muzeja krājuma vērtībām – dažādu stilu par kumodēm.

Galda kalendārā 2025. gadam – apskatāmi trīspadsmit izcili vēsturisko mežģīņu paraugi no muzeja krājuma.

Rundāles pils muzeja zinātniskais arhīvs – 2024. gadā izpildīti 100 interesentu pieprasījumi, gan atbildot uz lūgumiem elektroniskā formātā, gan strādājot ar apmeklētājiem klātienē.

5.2. Komunikācija interneta vidē un sadarbība ar medijiem, lai popularizētu muzeja pakalpojumus

Informācija par Rundāles pils muzeja jaunumiem un aktualitātēm tiek ievietota muzeja mājaslapā, sociālo tīklu kontos un par atsevišķiem jaunumiem ziņojam masu medijiem izsūtot preses ziņu.

Komunikācija interneta vidē

Rundāles pils muzeja mājaslapa www.rundale.net ir galvenais informācijas avots, kurā tiek atspoguļota informācija par pakalpojumiem, darba laiku un aktualitātēm muzejā. Mājaslapas informācija ir pieejama latviešu, angļu un vācu valodā. Informācijas tulkojums svešvalodās tiek nodrošināts, izvērtējot tā aktualitāti apmeklētājiem no citām valstīm.

2024. gadā muzeja mājaslapu apmeklēja 74 000 interesenti (par 18 000 mazāk nekā 2023. gadā). Informāciju visvairāk skatījuši interesenti no Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Vācijas un Lielbritānijas. No aktīvāko mājas lapas skatītāju loka ir pazudušas Amerikas Savienotās valstis, bet to vietā nākusi Lielbritānija.

Top 5 lapas, kuras 2024.gadā visvairāk ir skatītas mājaslapā:

1. cenas
2. darba laiks
3. aktuāli
4. Dārza svētki
5. Pakalpojumi

Muzejam ir izveidota lapa vairākās sociālo tīklu vietnēs – *Facebook.com*, *Instagram.com* un *Twitter*, kur regulāri tiek ievietota informācija par jaunumiem muzejā.

Sociālā interneta vietnē *Facebook.com* muzeja lapai ir 16 187 sekotāji. Pārskata periodā sekotāju skaits pieaudzis par 1187. Šajā sociālā tīkla vietnē tiek ievietota visa veida informācija, lai informētu regulāros lapas sekotājus par dažāda veida tēmām – informētu par ikdienišķām norisēm un izmaiņām muzeja darbībā, izglītotu interesentus par dažādām muzejam saistošām tēmām, ievietotu informāciju par pasākumiem muzejā un veidots notikumu kalendārs.

Sociālā tīkla vietnē *Instagram.com* muzeja lapai ir 4 232 sekotāji. Pārskata periodā sekotāju skaits pieaudzis par 199. Šajā vietnē pamatā tiek ievietota informācija, kura tiek attēlota un vizualizēta ar izteiksmīgiem un uzrunājošiem attēliem un video. Šajā vietnē muzejs regulāri dalās ar apmeklētāju ievietotajām bildēm, kas uzņemtas Rundāles pils muzejā un dārzā, kā arī ar atsauksmēm, kuras publiski tiek ievietotas interneta vietnē.

Pēc šīm aktivitātēm varam secināt, ka viesi muzejā un dārzā vienas sezonas laikā atgriežas atkārtoti un labprāt dalās savos gūtajos iespaidos, atzīmējot muzeja lapu pie saviem ierakstiem.

Sociālā tīkla vietnē *Twitter.com* muzeja lapai ir 2282 sekotāji. Šajā vietnē pamatā dalāties ar informāciju par muzejiskām tēmām, kuras var īsi un kodolīgi aprakstīt.

Izvietojot informāciju muzeja sociālo tīklu kontos tiek izmantoti visi komunikācijas līdzekļi – tekstuālā informācija, attēli un video materiāli.

Sadarbība ar medijiem

Par nozīmīgiem notikumiem muzejā medijiem tiek izsūtītas preses ziņas ar mērķi, lai informācija par pasākumiem, notikumiem un jaunumiem muzejā nonāk pie plašākas auditorijas. Nereti mediji paši vēršas pie muzeja pārstāvjiem ar tēmu ierosinājumiem un aicinājumiem sniegt sabiedrībai plašāku informāciju par līdz šim mazāk zināmām vai konkrētā brīdī aktuālām tēmām.

Pēc *Latvijas Televīzijas* izrādītas iniciatīvas 2024. gadā tika uzsākta filmas “Rundāles pils franču dārzs četros gadalaikos” uzņemšana. Filmēšana franču dārzā norisinājās visu gadu, lai piefiksētu dārzu dažādās stadijās, visos četros gadalaikos un filmā iekļautu dažādus dārzā veiktos darbus. Filmā tiks iekļautas intervijas ar muzeja direktori, dārzniecēm un dārza atjaunošanas aizsācējiem Imantu un Laumu Lancmaņiem. Filma pie skatītājiem nonāca 2025. gada pavasarī. Filmas režisore – Linda Veinberga.

2024. gadā publiskajā telpā Rundāles pils muzeja direktore Laura Lūse un citu nodaļu vadītāji un speciālisti medijiem snieguši informāciju par nozīmīgiem muzeja darbības notikumiem un aktualitātēm. Tika sniegta informācija par Rundāles pils muzeja statusa maiņu un par izmaiņām publiskajā maksas pakalpojumu cenrādī. Vairākkārt tika aktualizēts jautājums par Mežotnes pils pievienošanu Rundāles pils muzejam, lai nodrošinātu, ka pils turpmāk būtu atvērta un pieejama sabiedrībai.

Medijos plaši atspoguļotas dārza tēmas – tulpju un rožu ziedēšanas laiks, pareiza augu mēslošana un kopšana, rožu dārza un Piknika laukuma rekonstrukcijas darbi, kā arī sniegta informācija par pagājušajā gadā izsludināto dārza laistīšanas sistēmas iepirkumu.

Sabiedrība tika iepazīstināta arī ar muzeja nozīmīgākajiem pasākumiem un notikumiem, piemēram, zinātnisko konferenci “Kurzemes-Zemgales hercogs Pēteris un viņa laiks”, grāmatas *Gaismas ķērājas* izdošanu un izstādi “Zirgi un zirgošanās Kurzemes-Zemgales hercogistē”. Tāpat medijos stāstīts par Dārza svētkiem un citiem muzeja rīkotajiem pasākumiem.

5.3. Pasākumi muzeja piekļūstamības sekmēšanai apmeklētājiem un piemērotas vides un pakalpojumu nodrošināšanai cilvēkiem ar īpašām vajadzībām

Samērojot ar infrastruktūras reālajām iespējām, Rundāles pils muzejs cenšas attīstīt pakalpojumus cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, pielāgojot muzeja pakalpojumus cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem, cilvēkiem ar redzes traucējumiem, kā arī nodrošinot informācijas, vides un pakalpojumu piekļūstamību cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem (personām ratiņkrēslos).

Ir izveidots stāvlaukums personu ar īpašām vajadzībām transportam pēc iespējas tuvāk pilij. Iespēja atvest personu pie ēkas līdz durvīm ar pielāgotu uzbrauktuvi (pandusu).

Pacēlājs nokļūšanai ekspozīcijā, personāla atbalsts.

Pieejami divi ratiņkrēsli (ārtelpām un iekštelpām). Vizuāls materiāls – kā visērtāk nokļūt līdz pilij (FB, mājas lapa, pievieno e-pastiem pēc nepieciešamības).

No personām ar invaliditāti un viņu pavadošo personu apmeklējumu skaita, cilvēku ar kustības traucējumiem pacēlāju 2024. gadā izmantoja par 34% mazāk kā 2023. gadā, arī ratiņkrēsls ticis izmantots par 13% mazāk kā 2023. gadā.

Pakalpojums	2024. gads	2023. gads	pieaugums %
Apmeklētāju skaits, kuri izmantoja pacēlāju	206	312	-34
Apmeklētāju skaits, kuri izmantoja ratiņkrēslu	45	52	-13

Bezmaksas ieeja I grupas invalīdam un pavadošai personai un II gr. invalīdiem.

5.4. Starptautiskā sadarbība un sadarbība ar nevalstisko sektoru

Viens no nozīmīgākajiem pavērsieniem Rundāles pils starptautiskajā sadarbībā un atpazīstamības veicināšanā ir iestāšanās Eiropas Karalisko rezidenču asociācijā – organizācijā, kurā apvienojušās ievērojamākās Eiropas valdnieku rezidences, starp tām arī Versaļas pils pie Parīzes, Sansuī pils Potsdamā un Šēnbrunnas pils Vīnē. Asociācijā ietilpst 32 organizācijas no 14 valstīm, kas kopā pārstāv vairāk nekā 100 valdnieku rezidences. Savā starpā tās sadarbojas dažādos formātos – muzeju direktori tiekas reizi gadā ģenerālajā asamblejā, bet muzeju speciālistiem ir iespēja piedalīties tehniskajās sanāksmēs, kas ik reizi veltītas citai tēmai vai problēmas risināšanai, kā arī pretendēt uz pieredzes apmaiņas mobilitātes grantiem.

Jau kopš 1993. gada, kad tika dibināta “Baltijas jūras piļu un muzeju asociācija”, Rundāles pils muzejs ir tās biedrs. Pārskata periodā muzeja speciālisti piedalījās asociācijas ģenerālajā asamblejā Igaunijā, daloties pieredzē par Rundāles pils atjaunošanas gaitā veidojošos krājuma kolekciju.

Rundāles pils muzejs ir Latvijas Muzeju biedrības biedrs un Starptautiskās muzeju padomes (ICOM) Latvijas Nacionālās komitejas biedrs. Muzejs darbojas vairākās ICOM starptautiskajās komitejās (DEMHIST – Vēsturisko ēku muzeju komitejā, ICDAD – Dekoratīvās mākslas un dizaina muzeju un kolekciju komitejā). Muzeja direktore ir valdes locekle biedrībā “Laiks kultūrai”, kas pārstāv valsts kultūras organizāciju intereses, un Latvijas Mākslas zinātnieku un kuratoru biedrībā.

Tā kā Rundāles pils ir populārs tūrisma objekts, muzejs ir Zemgales tūrisma asociācijas biedrs. Turpināta sadarbība ar Bauskas TIC, Jelgavas TIC; Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāti un Dārzkopības institūtu.

Ņemot vērā muzeja pētnieciskās intereses, lai sagatavotu izdevumu par vēsturiskajām lustrām, muzejs ir arī “Eiropas lustru, gaismas un apgaismojuma biedrības un dokumentācijas centra” sadarbības partneris.

Muzejs atbalsta tūrisma pakalpojumu sniedzējus, kuri atrodas Bauskas, Rundāles, Iecavas un Vecumnieku novados, izvietojot informatīvos materiālus.

5. NĀKAMĀ GADA PRIORITĀTES

1. Mežotnes pils pievienošana Rundāles pils muzejam, tās darbības atjaunošana un atvēršana sabiedrībai, turpmākās darbības stratēģijas definēšana.
2. Izstādes "Imants Lancmanis. GLEZNAS" (24.05.–31.08.2025) veidošana, aktivitāšu plānošana un uzraudzība.
3. Dārza svētku organizēšana 2025. gada 28. jūnijā, iekļaujoties tēmā "Deja dārzā".
4. Zinātniska konference "Pompa funebris" 2025.gada 12. septembrī.
5. Kurzemes hercogu kapeņu ekspozīcijas pilnveidošana Jelgavas pilī.
6. Rundāles pils Staļļu ēkas Nr.3 energoefektivitātes projekta uzsākšana.
7. Rundāles pils dārza laistīšanas sistēmas izbūves 1. kārtas realizēšana.
12. Rundāles pils muzeja vizuālās identitātes vadlīniju izstrāde.
8. Krājuma un arhīva uzskaites sistēmas uzlabošana un papildināšana.
9. Muzeja pamatekspozīcijas digitālā gida papildināšana izstāžu satura pieejamības uzlabošanai.
10. Kataloga "Mežģīnes RPM krājumā" (autore L. Lancmane) publicēšana.
11. Izstādes "Durvis uz vēsturi: Rundāles pils muzeja darbība arhitektūras un mākslas izpētē" kataloga manuskripta rediģēšana, tulkošanas nodrošināšana un maketa sagatavošana (autore A.Bistere).
12. Kataloga "100 muzeja dārgumi" aprakstu un attēlu sagatavošana, plānojot publikāciju 2026. gadā par godu Rundāles pils 290. jubilejai